

NAŠA PETRŽALKA

Číslo 4/2025 | Ročník 7
Apríl 2025 | petrzalka.sk

Naskenujte QR kód
a čítajte online

KOMPLETNÝ HARMONOGRAM ČISTENIA PARKOVÍSK NA ROK 2025

STR. 13 – 16

NOVÝ STAVEBNÝ ZÁKON: ČO SA ZMENÍ PRE OBYVATEĽOV PETRŽALSKÝCH PANELÁKOV?

STR. 7

Od 1. apríla sa po päťdesiatich rokoch mení stavebná legislatíva. | Foto: Ivana Vrabľová

PLÁNY NA NOVÚ HALU DOSTALI STOPKU

Renovácia školského bazéna na ZŠ Turnianska i obnova dvoch telocviční na ZŠ Holíčska sú bližšie k realizácii. Poslanci totiž na marcovom mimoriadnom zastupiteľstve podporili zámer mestskej časti a jej organizácií uchádzať sa o štedré dotácie z Fondu na podporu športu, ktoré by mali spolu s príspevkom z petržalskej kasy pokryť náklady na obe rekonštrukcie.

STR. 4

Naopak plány samosprávy vybudovať v areáli ZŠ Dudova nafukovaciu multifunkčnú halu, ktorá by slúžila pre menej podporované športy väčšina petržalského parlamentu odmietla. Okrem iného poslanci argumentovali, že nemali dostatok podkladov a hala by vraj negatívne ovplyvnila fungovanie tenisového klubu, ktorý v lokalite pôsobí.

VOJNA S POTKANMI: OBYVATEĽIA SKÚŠAJÚ ČREPY AJ MAČACÍ MOČ

Kde v Petržalke je najväčší problém s potkanmi? A sú ľudové recepty proti hlodavcom bezpečné?

STR. 5

ŠKOLA PLNÁ DOBRÉHO UMENIA

Prvá z petržalských škôl, ZŠ Dudova, ukrýva viacero majstrovských diel slovenských výtvarníkov.

STR. 22 – 23

NA NOVÉ VYUŽITIE SI BRANÍK EŠTE POČKÁ

Petržalka v polovici februára definitívne prevzala od hlavného mesta do svojej správy roky zatvorenú a chátrajúcu budovu Braník spolu s pozemkom.

Odzverenie nehnuteľností odsúhlasilo ešte vlni na jeseň bratislavské mestské zastupiteľstvo. „Pôvodne sme avizovali, že ich do správy získame do konca roka 2024. Čakali sme však na dodanie chýbajúcich dokumentov zo strany hlavného mesta potrebných na úplné prevzatie,“ skonštatovala hovorkyňa Petržalky **Mária Halašková**.

Za prvoradé považuje mestská časť vykonať sanačné úpravy, presný termín zatiaľ nie je známy. Zabrániť chce však ďalšiemu chátraniu a degradácii budovy. Potrebné je najmä opraviť strechu a zadebníť okná, rovnako tak celý priestor vyčistiť.

Vnútorne priestory sú podľa zistení samosprávy napadnuté plesňou a premočené, zateká do nich. Už v minulosti priznala, že dostať budovu do lepšieho stavu nebude jednoduché ani lacné, len samotná sanácia je odhadovaná na niekoľko tisíc eur.

Neskôr, keď sa mestskej časti podarí budovu zasanovať a „zalkonzervovať“, aby sa zabránilo jej ďalšiemu znehodnocovaniu, plánuje mestská časť zháňať financie na obnovu a sfunkčnenie objektu a hľadať jeho zmysluplné využitie pre obyvateľov.

Objekt pozostáva z troch poschodí, Veľkého Braníka, Malého Braníka a priestorov pod terasou. Časť podterasových priestorov slúžila pred rokmi na predaj textilného tovaru. Vrchné priestory začali z dôvodu zatekania chátrať ako prvé, tie sú zatvorené dlhé roky. V budove sa nachádza bývalé kino, športová hala či spoločenské miestnosti, v minulosti tam bolo napríklad aj mäsiarstvo či veľkopredajňa potravín. Neďaleko objektu je vybudovaná nová električková trať. Hlavné mesto malo v minulosti zámer objekt predať, mestská časť s tým nesúhlasila.

TASR

Objekt pozostáva z troch poschodí, Veľkého Braníka, Malého Braníka a priestorov pod terasou. | Foto: Ivana Vrabľová

AKTUÁLNE

DETSKÉ IHRISKO NA ŽEHRIANSKEJ ČAKÁ PREMENA

Petržalská samospráva systematicky pokračuje v obnove verejných detských ihrísk (VDI) vo svojej správe. Po VDI na Wolkrovej sa petržalskí makači zahryzli do hracej plochy na Žehrianskej. A to doslova – obnova sa totiž začala demontážnymi prácami starých hracích prvkov. „Odstraňujeme ich všetky, aj tie, ktoré boli funkčné, aby malo nové ihrisko ucelenú koncepciu a jednotný vzhľad,“ vysvetľuje samospráva. Zároveň dodáva, že nie je vylúčené, že sa prvky po opravách využijú inde.

Práce zhotoviteľa na VDI Žehrianska potrvajú v závislosti

od počasia približne dvanásť týždňov. Mestská časť upozorňuje, že v tomto období bude vstup na detské ihrisko z bezpečnostných dôvodov zakázaný.

Trpezlivosť sa však vyplatí. Malí návštevníci sa môžu tešiť na nové herné prvky pre rôzne vekové kategórie. Pribudnú rôzne typy hojdačiek, dvojvežová zostava s dvoma šmykľavkami, kolotoč, pružinové autíčko pre najmenších, vláčiková zostava, gymnastická zostava s opičou dráhou, lanová pyramída, tabuľa, zostava s hrazdami a otočný valec.

Silvia Šimeková

AKTUÁLNE

MÁTE BUDÚCEHO ŠKÔLKARA? V KALENDÁRI SI POZNAČTE MÁJ

Petržalská samospráva zriadí uje 27 materských škôl. Podávanie žiadostí o prijatie do niektorej z nich sa tento rok uskutoční v termíne **od 5. do 7. mája**.

Žiadosť musia rodičia alebo zákonní zástupcovia podať písomne, a to aj do viacerých materských škôl. O prijatí alebo neprijatí dieťaťa rozhoduje riaditeľka škôlky **do 30. júna**. Na základe školského zákona sa prijímajú prednostne deti, pre ktoré je plnenie predprimárneho vzdelávania povinné (teda päťročné), následne deti, ktoré do 31. augusta 2025 dovърšia 3 a 4 roky. Voľné miesta budú doplnené deťmi prijatými podľa ostatných podmienok určených vedením materskej školy po dohode so zriaďovateľom.

Dieťa pritom môže navštevovať aj inú ako spádovú materskú školu – ak má riaditeľka možnosť prijať ho.

Žiadosť o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie treba doručiť riaditeľke škôlky. Vzor žiadosti schválený s účinnosťou od 1. januára 2025 si môžu rodičia a zákonní zástupcovia stiahnuť z webov jednotlivých materských škôl alebo webu petrzalka.sk (v sekcii Tlačivá), kde nájdu aj všetky potrebné informácie k tejto téme.

Martina Štefániková

INZERCIA

LIVE IN CONCERT

ANDREA BOCELLI

6. 9. 2025

BRATISLAVA
TIPOS ARÉNA

VSTUPENKY: WWW.TICKETPORTAL.SK

PETRŽALKA OCENILA VÝNIMOČNÝCH PEDAGÓGOV

Vzdelávať, vychovávať, modelovať osobnosti – to je cieľom a poslaním učiteľov. „Svoj“ deň, 28. marec, dostali v Československu roku 1955. Dodnes pripomína narodenie „učiteľa národov“ Jána Amosa Komenského a učiteľkám a učiteľom mal ukázať, že ich práca je vážna.

Aj Petržalka zdieľa tento názor a pri príležitosti Dňa učiteľov pravidelne oceňuje učiteľov a učiteľky z 27 materských a 11 základných škôl v správe mestskej časti – za ich vynikajúcu pedagogickú prácu či mimoriadne výsledky v mimoškolskej činnosti.

Tento rok si koncom marca v DK Lúky prevzalo ocenenie 12 pedagógov navrhnutých vedením školy, ale aj „učitelia, na ktorých sa nezapomína“, ktorých vybrali ich niekdajší žiaci alebo rodičia detí. Ocenení boli **Daniela Mrázová** (MŠ Lietavská 1), **Ján Benej** (ZŠ Budatínska), **Edita Jurenková** (MŠ Bzovická 6), **Ildikó Csáderová** (MŠ Turnianska 6), **Eva Palkovičová** (ZŠ Černyševského), **Katarína Luljaková** (ZŠ Dudova), **Alena Csibová** a **Zdenka Dilhová**

Tento rok si koncom marca v DK Lúky prevzalo ocenenie 12 pedagógov. | Foto: Ivana Vrabľová

Černíková (ZŠ Gessayova), **Daniela Kubínska** (ZŠ Lachova), **Michaela Gábrišová** (ZŠ Nobelovo nám.), **Zuzana Sukupová** (ZŠ Pankúchova), **Jarmila Palečková** (ZŠ Tupolevova). Učiteľkami, na ktoré sa neza-

búda sú **Iveta Vámošová** (MŠ Il'jušina), **Ľudmila Budová** (MŠ Gessayova) a **Mária Kožuchová** (Pedagogická fakulta UK). Blahoželáme.

Martina Štefániková

INZERCIA

Nová éra UPC prichádza

Prečo sa uspokojiť s priemerom, keď môžete mať to najlepšie? S UPC vstupujete **do novej éry televízie a internetu** – s najlepšie hodnotenou TV, bohatou ponukou staníc a bleskovým internetom za **výnimočné ceny**.

Najširšia ponuka
TV staníc

Najrýchlejší internet
na vašej adrese

až 1 200 Mbit/s

Najlepšie hodnotená
TV aplikácia

upc

PLÁNOM NA NOVÚ HALU DALI POSLANCI STOPKU

Petržalské zastupiteľstvo odkleplo zámer rekonštrukcie bazéna na ZŠ Turnianska a telocvične na ZŠ Holíčska. Plán vybudovať nafukovaciu halu na Dudovej neprešiel.

Marcové mimoriadne zasadnutie petržalského parlamentu sa nieslo v znamení športu. Rokovalo sa aj o financovaní obnovy bazéna na ZŠ Turnianska v odhadovanej sume takmer 1,8 milióna eur.

Poslanci zámer obnovy plavárne podporili a schválili zapojenie Petržalky do výzvy na získanie externých zdrojov z Fondu na podporu športu (FnPŠ) vo výške milión eur; spolufinancovanie projektu z rozpočtu samosprávy vo výške 783-tisíc eur aj vypracovanie projektovej dokumentácie.

Ak bude samospráva vo výzve úspešná, odštartuje rekonštrukciu predposlednej školskej plavárne vo svojej správe. Dokončená je už obnova bazéna na ZŠ Pankúchova, finišujú opravy na ZŠ Holíčska a nedávno sa začala rekonštrukcia bazéna na ZŠ Budatínska. Ostávajú tak už len školské plavárne na ZŠ Dudova a ZŠ Turnianska.

Dve obnovené telocvične

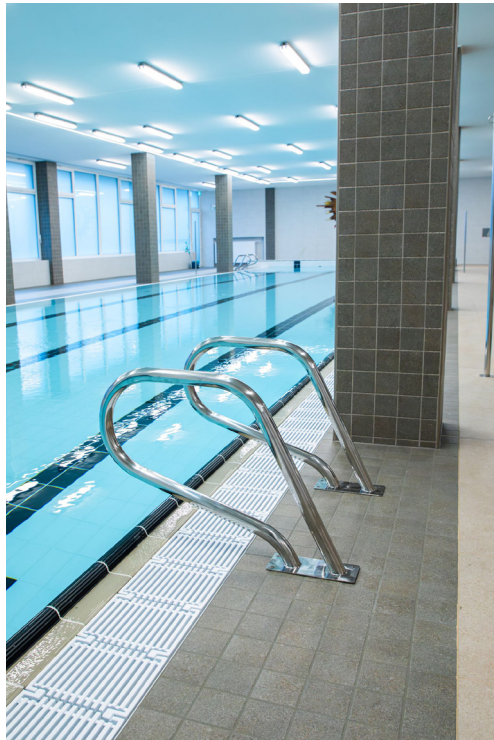
Zastupiteľstvo schválilo aj zámer rekonštrukcie veľkej a malej telocvične na ZŠ Holíčska v celkovej sume vyše 316-tisíc eur. Mestská časť sa tak môže zapojiť do výzvy FnPŠ a žiadať o nenávratný finančný príspevok cca 221-tisíc eur – zvyšok pokryje z rozpočtu.

Poslanci súhlasili, že v prípade schválenia dotácie získajú telocvične do prenájmu športové zariadenia Petržalky (ŠZP) až do konca roka 2033 za symbolické euro na rok. Po získaní dotácie budú môcť ŠZP, ktorých 100-percentným vlastníkom je mestská časť, realizovať zateplenie, výmenu podlahy, elektroinštalácie a vzduchotechniky či montáž dreveného obkladu.

Nafukovacia hala dostala stopku

Na programe zastupiteľstva bol aj návrh na schválenie spolufinancovania výstavby nafukovacej multifunkčnej haly so zázemím v areáli ZŠ Dudova, opäť v gescii ŠZP. V hre bola možnosť uchádzať sa o necelý milión eur z balíka FnPŠ, so spoluúčasťou mestskej časti vo výške 518-tisíc eur.

Predmetom žiadosti o poskytnutie príspevku mala byť výstavba nafukovacej haly s tromi multišportovými ihriskami s EPDM povrchom, so zázemím v športovom komplexe pri ZŠ Du-

Petržalka systematicky obnovuje plavárne na základných školách vo svojej správe. | Foto: Ivana Vrabľová

dova. V zmysle návrhu by hala bola umiestnená na ploche existujúcich tenisových kurtov a jej vybudovanie by umožnilo využitie športoviska celoročne. Pre Tenisový klub Petržalka, ktorý v danej lokalite funguje a ktorého priestory by nová hala zabrala, samospráva navrhla vybudovať v rámci areálu nové kurty.

Väčšinu poslancov nepresvedčil

Ako na rokovaní vysvetlil starosta Petržalky **Ján Hrčka**, športovej infraštruktúry je v Petržalke stále nedostatok a nové športovisko s celoročnou prevádzkou by pomohlo tento problém vyriešiť. „Keby sme zdvojnásobili aktuálnu športovú infraštruktúru, ešte stále by bola vyťažená. Keby sme ju strojnásobili, stačila by, a dokonca by sme dokázali uspokojiť kluby z iných mestskej časti.“

„V Petržalke máme približne 45 tenisových kurtov, tridsať je umiestnených v areáloch mestskej časti, z nich osemnásť je prekrytých – minimálne dva celoročne, ostatné sezónne. Kurtov máme dostatok, na chýbajúcu infraštruktúru dopĺňajú iné športy ako basketbal, florbal či hádzaná,“ dodal.

Poslanci návrh napriek tomu nepodporili. V sále boli pri hlasovaní o projekte prezentovaní 26 poslanci, návrh podporili siedmi z klubu SASKA PRE Petržalku a dvaja nezaradení. Zdržala sa jedna nezaradená poslankyňa s ôsmimi z klubu Team Bratislava a Progresívne Slovensko a proti bolo osem poslancov z rovnakého klubu.

„V danej lokalite funguje tenisový klub, ktorý vychováva pravidelných majstrov Slovenska, taktiež tam trénujú od 5 rokov Max Lörinčík a Andrej Adamovič, ktorí skončili so svojim medzinárodným tímom druhí na majstrovstvách Európy družstiev. Ak by sa zachovali kurty TK Petržalka a hala by bola v strede oválu, deti zo ZŠ Dudova by prišli o všetok priestor vonku,“ zdôvodnil svoje rozhodnutie hlasovať proti zámeru predseda komisie športu pri MZ **Peter Lošonský** (klub Team Bratislava – PS).

„Nevideli sme ani žiadnu analýzu, koľko by stála nafukovacia hala, koľko pevná stavba a hlavne náklady na energiu a údržbu – teda kedy by sa tieto náklady vyrovnali, keďže pri celoročnej nafukovacej hale sú prevádzkové náklady oveľa vyššie. Nemáme na pevnú stavbu? Investície mi dáva zmysel stavať trvácne veci s nižšími prevádzkovými nákladmi, nie zvoliť nižšie obstarávacie náklady a potom dúfať, že utiahneme prevádzku,“ doplnil.

Časť poslancov prekážalo, prečo samospráva radšej nezrekonštruuje existujúce športové haly na Znievskej, Gercenovej a Wolkrovej. To však nemôže urobiť, pokiaľ haly prenajíma – takmer pred dvadsiatimi rokmi o tom rozhodli predchádzajúce zastupiteľstvá.

Lošonskému chýba aj koncepcia rozvoja športu, ktorá by definovala, „pozemky, na ktorých chceme, aby občania športovali; aké športy chceme mať, kde ich chceme mať a vedeli by sme diskutovať o prípadných investíciách,“ uviedol. „Túto koncepciu nemáme ani po roku a pol od mojej žiadosti,“ upozorňuje a dodáva: „Starosta už v minulosti plánoval zrušiť náš dom aj ďalším tenisovým kurtom a chcel ich spravovať vo vlastnej réžii. Prítom za mňa tenis a šport všeobecne nie je o prenájme a zisku, ale o neustálnej práci s komunitou a jej podpore,“ uzavrel.

Starosta je však presvedčený, že práve športoviská v správe mestskej časti by boli pre širšiu verejnosť dostupnejšie.

**Mária Halašková,
Martina Štefániková**

VOJNA S POTKANMI: OBYVATELIA SKÚŠAJÚ ČREPY AJ MAČACÍ MOČ

Začala sa jarná deratizácia. Kde je najväčší problém s hlodavcami?

Pravidelná celoplošná jarná deratizácia v bratislavskom kraji tento rok prebieha od 1. apríla do 31. mája – konkrétne v Petržalke **od 7. do 11. apríla**. Túto povinnosť ukladá Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava s jasným cieľom: znížiť stavy škodcov-hlodavcov. Pojem celoplošná je pritom nesmierne dôležitý – aby bolo opatrenie účinné, musia spojiť sily a deratizovať nielen mestá a obce (na verejných priestranstvách vo svojej správe), ale v rámci svojho majetku aj podnikatelia a právnické osoby či občania (napr. v pivničných priestoroch).

Prečo na jar?

Dôvodov, prečo sa celoplošná deratizácia realizuje práve na jar a na jeseň je viacero. V zásade však možno povedať, že „jarná celoplošná deratizácia sa vykonáva najmä kvôli tomu, lebo hlodavce po zime začínajú byť aktívnejšie, začínajú sa premiestňovať širšie do verejného priestranstva, viac sa množia,“ vysvetľuje **Kristína Vaseková**

Krímiť, ale zodpovedne

Jedným z dôvodov, prečo potkany rady žijú v tesnej blízkosti ľudí je pravidelný prísun potravy. A to nielen z kontajnerov, ale napríklad aj, takpovediac – z dobrého srdiečka. Nie je nezvyčajné pri lavičkách či len tak na verejnom priestranstve vidieť zvyšky suchého pečiva, nedojedené kurča, cestoviny či ryžu pripravené – iste v dobrej viere – pre voľne žijúce vtáky. Tieto nedojedené zvyšky však nelákajú len hrdličky a vrabčeka, ale aj potkany a „následne vzniká na daných miestach problém s ich vyšším výskytom,“ upozorňuje **Kristína Vaseková** z referátu životného prostredia.

Ako pripomína, kŕmenie zvierat na verejnom priestranstve je síce povolené, ale v prípade, že osoba, ktorá zvieratá kŕmi a zanechá po svojom odchode na verejnom priestranstve misky s krmivom alebo nedojedenú potravu, porušuje Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Petržalka č. 2/2014 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Petržalka.

z petržalského referátu životného prostredia. Jesenný termín zasa najviac ovplyvňuje fakt, že na zimu sa hlodavce premiestňujú bližšie k ľudským obydliam, kde je väčšie teplo. Vaseková dodáva, že v prípade vyššieho výskytu škodlivých hlodavcov realizuje Petržalka deratizáciu aj na základe podnetov od obyvateľov.

Nástrahy sa neukladajú hocikam. Deratizačný technik najprv vykoná obhliadku verejného priestranstva – teda pozemkov vo vlastníctve či v správe mestskej časti a pozemkov, kde má Petržalka zverenú zeleň. „Do tzv. aktívnych dier potom vloží deratizačné návnady, ktoré sú zattačené hlboko do dier, aby sa k nim nedostali deti alebo domáci miláčikovia,“ opisuje Vaseková.

Problémové lokality

Najvyšší výskyt hlodavcov zaznamenala mestská časť vo viacerých častiach Petržalky. „Na Lúkach sú to napríklad ulice Vyšebradská a Budatínska, v lokalite Dvory Ševčenkova a Údernicka, na

Zdroj: Envato Elements

Hájoch zasa Šustekova,“ vypočítava Vaseková.

Dôvodom zvýšeného výskytu potkanov je najčastejšie nedodržiavanie čistoty a poriadku okolo kontajnerových stojísk, poškodené kanalizačné prípojky a odkvapové chodníky bytových domov. „Ale aj nesprávne skladovanie zvyškov potravy v reštauračných prevádzkach a kŕmenie voľne žijúcich zvierat nepotrebovanými zvyškami z domácností. Tieto zvyšky totiž nelákajú len vtáky, ale aj potkany,“ upozorňuje Vaseková.

Imúnne voči nástrahám

V prírode je bežné, že škodce po čase začnú byť imúnne voči nástrahám, ktoré ich majú zneškodniť. Platí to aj pri potkanoch? „Áno. Spôsob získavania imunity spočíva v tom, že potkan zje z návnady len veľmi malý kúsok, ktorý nespôsobí jeho elimináciu. Túto „informáciu“ následne prenášajú jedince z generácie na generáciu a mláďatá získavajú silnejšiu imunitu na chemické prostriedky,“ prekvapuje Vaseková a dodáva, že preto je vhodné chemické prostriedky na reguláciu škodcov obmieňať.

Obyvatelia bytových domov však v snahe zbaviť sa nežiaducich „susedov“ občas využijú aj celkom neortodoxné prostriedky. „Počula som od správcov, že primiešavajú do betónu rozomleté sklo a touto zmesou zalejú diery, ktoré potkany

vybrýzli do odkvapových chodníkov alebo múrov paneláka. Potkany sa na rozdrvenom skle v betóne zrania, čo ich odradí od ďalšieho prebýžňovania daného miesta. Niektorí obyvatelia sypú do dier mačacie exkrementy a piesok z mačacích záchodov. Počas miestnych obhliadok som tiež videla v potkaních dierach nastrkané kamene – ale to nič nerieši, potkany nemajú problém vybrať väčšiu dieru okolo kameňov alebo novú dieru o niečo ďalej. Takéto riešenia určite neodporúčame – môže totiž prísť aj k napadnutiu človeka potkanom,“ varuje Vaseková. Podľa nej treba radšej upovedomiť správcu alebo rovno petržalský referát životného prostredia.

Vyhubiť nie, regulovať áno

Aj keď majú možno obyvatelia občas iný pocit, práve vďaka povinným celoplošným deratizáciám sa darí škodlivé hlodavce udržať v prijateľnom množstve. „Potkany nie je v žiadnom prípade možné úplne vyhubiť, ale je možné ich regulovať. Ak sa podari vyhubiť celú kolóniu potkanov, nikde nie je zaručené, že sa tam neobjavia znovu – sú to zvieratá, ktoré vedú migrovať z miesta na miesto, ustália sa tam, kde sa cítia dobre a bezpečne,“ hovorí Vaseková. Paradoxne, často im v tom svojim správaním pomáhajú ľudia, ktorí sa ich chcú zbaviť.

Martina Štefániková

NOVÁ HALA BUDE ONEDLHO SLUŽIŤ VEREJNOSTI

Športovisko na Pankúchovej poskytne zázemie pre loptové hry aj bedminton. V areáli mestská časť buduje aj multifunkčné ihrisko.

Výstavbu Multifunkčnej športovej haly Pankúchova na trávinatej ploche školského areálu neďaleko areálu Pump Park na Haanovej odštartovala Petržalka v septembri 2023.

Napriek prvotným problémom – pôvodne plánované umiestnenie haly na zanedbanej spevnenej ploche medzi budovami troch škôl kritizovali obyvatelia lokality, ktorí voči nemu spísali aj petíciu – hala získala právoplatné stavebné rozhodnutie.

A to aj na základe viacerých verejných diskusií, ktoré zorganizovala samospráva v snahe čo najviac vyhovieť miestnym, rodičom detí, športovcom a verejnosti. V rámci zmien napríklad „otočila“ futbalové ihrisko, ktoré má roky v prenájme FC Petržalka.

Po necelých dvoch rokoch sa projekt podarilo dotiahnuť do konca a Petržalka sa môže pochváliť **najmodernejším krytým multifunkčným športoviskom** v histórii mestskej časti.

Po vydaní platného kolaudačného rozhodnutia z decembra 2024 ju mestská časť odovzdala do testovacieho užívania. Aktuálne slúži stovkám detí nielen z petržalských základných škôl a už čoskoro by sa mala otvoriť aj pre verejnosť.

Športová hala je aktuálne v testovacej prevádzke, pre verejnosť sa otvorí už onedlho. | Foto: Ivana Vrabľová

Nadštandardná výbava

Vďaka vysokému stropu a certifikovanej športovej podlahe môže hala poskytnúť zázemie pre hádzanú, futsal, nohejbal, basketbal, volejbal, florbal i bedminton.

V hale nechýba zázemie pre hráčov, trénerov a rozhodcov – štyri šatne pre 15 osôb a dve šatne pre sedem osôb, súčasťou ktorých sú aj hygienické zariadenia so sprchami, toaletami a umývadlami.

Pribudol tiež priestor pre zdravotníka a klubovňa, ktorá sa bude môcť v budúcnosti využívať napríklad na predzápasové koordinácie tímov.

Športová hala má inštalované výkonné zariadenia pre vzduchotechniku a rekuperáciu, v zázemí je podlahové kúrenie. Zeleným riešením sú fotovoltické zariadenia na streche.

S kapacitou hľadiska okolo 150 ľudí vrátane mobilnej tribúny pre 100 osôb môže byť hala miestom pre spoločenské a kultúrne podujatia

pod krytou strechou. Návštevníci môžu bezproblémovo zaparkovať na parkovisku pri lesíku so zhruba 200 miestami.

Halou to nekončí

Celkové náklady na výstavbu boli na začiatku odhadované na úrovni 2,5 milióna eur, pričom necelú polovicu mala pokryť účelová dotácia vo výške 1,2 milióna eur od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a zvyšné prostriedky mala zabezpečiť mestská časť z rozpočtu – 500-tisíc eur z rezervného fondu a ďalších 800-tisíc eur cez úver. Skutočné náklady sa po dokončení navýšili na **3,7 milióna eur**.

Samospráva chystá v areáli ZŠ Pankúchova ďalšie novinky. V pláne je vybudovanie štvordráhového atletického oválu, ihriska s trávnatým povrchom a ekoučebňa.

Mária Halašková

INZERCIA

ADVOKÁTSKA SLOVENSKÁ KOMORA

BEZPLATNÉ PRÁVNE PORADENSTVO

23. 04. 2025 (streda) od 9:00 hod. do 14:00 hod.

- Bratislava
- Pezinok
- Senec
- Malacky
- Trnava
- Dunajská Streda
- Banská Bystrica
- Žilina
- Čadca
- Nitra
- Nové Mesto nad Váhom
- Trenčín
- Partizánske
- Topoľčany
- Prešov
- Stropkov
- Košice
- Rožňava
- Trebišov
- Poprad
- Michalovce

Prihlásiť sa môžete prostredníctvom online formulára, ktorý sa otvorí po naskenovaní alebo kliknutí na QR kód

Pre viac informácií kontaktujte:
Mgr. Alica Turanová, turanova@sak.sk, +421 911 179 325

INZERCIA

Vaše **2%**

nie sú maličkosť.
Dokážu urobiť aj zázrak.

Teo
26. týždeň
960 g

Pomáhame predčasne narodeným deťom.

maliček

NOVÝ STAVEBNÝ ZÁKON: ČO SA MENÍ PRE OBYVATEĽOV PANELÁKOV

Od 1. apríla začal po päťdesiatich rokoch platiť nový stavebný zákon. Obyvateľom bytových domov v Petržalke by mohol priniesť menej papierovačiek, no aj viac zodpovednosti za to, ako bude vyzeráť ich spoločné bývanie.

Na petržalský stavebný úrad obyvatelia bytových domov ročne priniesli aj päťsto ohlásení. Trojicu najčastejších viedlo zasklievanie lodžii, nasledovalo montovanie klimatizačných jednotiek a napokon výmena umakartového jadra za murované.

Po novom však už kvôli týmto stavebným úpravám a vylepšeniam na úrad chodiť netreba, rozhodovať totiž o nich budú samotní obyvatelia. Či presnejšie – ich susedia. „To je asi najväčšia zmena v porovnaní so starým stavebným zákonom. Stavebný úrad už nebude vstupovať do 95 percent úprav, ktoré sa budú realizovať v bytových domoch, riešiť ich bude správca a dohodnúť sa na nich budú musieť vlastníci bytov,“ hovorí vedúca petržalského stavebného úradu **Monika Vidličková**.

Už len na ohlásenie

Či ide o dobrú alebo zlú správu, záleží od ochoty susedov vyjsť si ústrety. V každom prípade od začiatku apríla už nebude potrebné navštíviť stavebný úrad, napríklad ak sa chystáte namontovať si kli-

matizáciu. „Doteraz museli obyvatelia panelákov na stavebné úpravy spojené s umiestnením klimatizačných jednotiek podať na stavebný úrad ohlásenie, po novom to vôbec nebudeme riešiť. A vstupovať nebudeme ani do jednoduchého zasklenia balkónov či do búrania nenosnej priečky pri modernizácii bytu,“ vypočítava Vidličková.

V kompetencii stavebného úradu v tomto smere ostalo už iba uzavretie balkóna plastovými oknami, „pretože sa mení požiarne zatáženie fasády. A druhé, čo nám ostane, sú otvory do nosných stien. Oba prípady sme doteraz riešili na stavebné povolenia, teraz už stačí podať len ohlásenie,“ približuje.

Vidličková radí, aby si správcovia a spoločenstvá vlastníkov vytvorili pre rozhodovanie akýsi „úzus“, dohodu, podľa ktorej budú postupovať pri odsúhlasovaní stavebných úprav. Vychádzať by pritom mali zo zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

„Čierne“ stavby

„Veľmi dôležitou zmenou vo vzťahu k vlastníkom bytov v bytových domoch je nový spôsob posudzovania zmien v užívaní stavby v tom, že zmena už jednotlivých priestorov sa nepovažuje za zmenu v užívaní, ak sa zachová pôvodná funkcia stavby,“ dopĺňa Vidličková.

Nový stavebný zákon prináša

tiež podstatné zmeny vo vzťahu k výstavbe nových stavieb a zmien dokončených stavieb prístavbou a nadstavbou.

Nepovolené stavby a stavebné úpravy sa po novom nebudú

dat' zlegalizovať. „No stavebné úpravy a stavby, ktoré boli zrealizované pred účinnosťou nového stavebného zákona, je možné zlegalizovať do marca 2029.“

Sťažnosti už rieši stavebný inšpektorát

Máte podozrenie, že sused robí úpravy načierno? Alebo sa vám zdá, že developer vo vašom susedstve nestavia podľa predpisov

a deklarovaného zámeru? Ani s týmito sťažnosťami už na stavebný úrad nechodíte, zbytočne by ste sa prehrali. „Túto kompetenciu má stavebný inšpektorát, ktorý je zriadený pod Regionálnym úradom pre územné plánovanie a výstavbu,“ upresňuje Vidličková.

Prechodné obdobie

Nový zákon podporuje digitalizáciu celého procesu – všetko by sa malo postupne riešiť výlučne elektronicky. Sú na to stavebné úrady pripravené? Vidličková je presvedčená, že Petržalka je v tomto smere na veľmi vysokej úrovni, no zároveň starších obyvateľov upokojuje, že definitívny prechod do virtuálneho sveta nie je otázkou najbližších dní. „Je tam päťročné prechodné obdobie,“ upresňuje.

Vedúca stavebného úradu v Petržalke tiež priznáva, že kým sa obyvatelia, ale aj úrad s novým zákonom zžijú, istý čas to potrvá. „Samozrejme, že zákon máme naštudovaný, no všetci sa budeme musieť učiť,“ uzatvára.

Martina Štefániková

INZERCIA

LACNÉ AUTODIELY A NÁRADIE V PETRŽALKE!

www.motora.sk

výdajňa eshopu: Kopčianska 39, tel.: +421 905 501 695, e-mail: info@motora.sk

OLEJE | ADITÍVA | AUTOKOZMETIKA | BATÉRIE | ŽIAROVKY | STAVBA | ZÁHRADA

BOBOR ZAÚTOČÍ, LEN AK SA ČÍTI V PASCÍ

Prestahovanie bobrej rodiny na iné miesto problémy s narúšaním terénu nevyrieši, môže ich ešte zhoršiť.

V Petržalke nám robia spoločnosť aj štvornohí chlpáči s holým, ploským chvostom, živiaci sa stromami a kôrou – bobry. Ako je známe, netvorí si len bobrie hrádze a hrady, ale aj nory v brehoch – „bobrie obyvačky“. Tie môžu dosiahnuť rozmery až 5-krát 5 metrov a ak pri hĺbke jeden meter nad nimi ostane tenká vrstva terénu, môže sa ľahko prepadnúť.

Od februára Slovenský vodohospodársky podnik (SVP) spolu s bratislavským magistrátom rieši problém s podhrabaným cyklochodníkom pod mostom na Dolnozemskej ceste pri Fakultnej nemocnici Cyrila a Metoda na Antolskej ulici.

„So situáciou pri Chorvátskom ramene sme oboznámení a s magistrátom hlavného mesta komunikujeme, keďže nás požiadali o stanovisko,“ hovorí **Ján Kaľavský** zo Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR). „Na brehu Chorvátskeho ramena si bobor vybudoval niekoľko metrov dlhý tunel, ktorý zasahuje až do cyklochodníka. To vážne ohrozuje jeho stabilitu, a teda aj bezpečnosť ľudí, keďže v tomto mieste hrozí prepadnutie. V súčasnosti je preto úsek obradený a čiastočne nepriechodný,“ vysvetľuje.

V rozhovore Ján Kaľavský priblížil, ako sa bobry ocitli v Petržalke, ale aj to, či je vhodné premiestniť ich do inej lokality.

Bobor je chráneným živočíchom. Sleduje a eviduje ŠOP SR ich výskyt a pohyb v Petržalke?

Výskyt bobra na území mestskej časti Bratislava-Petržalka, v okolitých lužných lesoch ležiacich v tesnej blízkosti sídliska evidujeme dlhodobo. Do zastavaného územia začal prenikať až v čase, keď okolité teritóriá zabrali iné jedince a jeho výskyt na sídlisku je sústredený v celom povodí Chorvátskeho ramena a Veľkého Draždiaka. Viac ako niekoľko desiatok metrov od vodných plôch sa nezvykne vyskytovať, hoci výnimočne môžeme jeho pohyb zaznamenať aj ďalej, najmä počas migrácie mladých jedincov, ktoré si hľadajú nové teritórium.

Ako sa bobor dostane do Chorvátskeho ramena alebo Veľkého Draždiaka?

Keďže hranice zastavaného územia s okolitými lužnými lesmi sú zväčša oddelené len cestnou komunikáciou, ktorú bobor nemá

Do zastavaného územia začal bobor prenikať, až keď okolité teritóriá zabrali iné jedince. | Foto: Envato Elements

problém prekonať, jeho prenikanie na územie sídliska nie je nijako prekvapivé. Vzhľadom na jeho naviazanosť na vodné prostredie je hlavná migračná línia sústredená na Chorvátske rameno, kadiaľ sa po vode bez väčších prekážok dokáže dostať z ramennej sústavy Dunaja pri čističke odpadových vôd a chráneného areálu Chorvátske rameno až k Veľkému Draždiaku, ktorý leží v jeho tesnej blízkosti. V súčasnosti kvôli výstavbe električkovej trate nepredpokladáme, že by prechádzal do územia ležiaceho za Kutlíkovou ulicou (Technopol), no úplne to vylúčiť nemôžeme, keďže v nedávnej minulosti bol jeho výskyt zaznamenaný aj na Námestí Hraničiarov, kde poškodil niekoľko stromov rastúcich v blízkosti ramena.

Je možné urobiť niečo pre to, aby bobry nepodkopávali chodníky a zeleň a nehrozilo riziko ich prepadnutia?

Aby sa predišlo prípadom, ako je spomínaný úsek cyklochodníka, je najlepšie realizovať pravidelný monitoring brehovej línie vodného toku, ktorú má v kompetencii SVP. V prípade zistenia, že činnosť bobra zasahuje do telesa hrádze, je možné včas vykonať opatrenia, ktoré môžu zabrániť vzniku škody na majetku či ohrozeniu bezpečnosti. Takéto miesto sa môže dočasne zahradiť prekážkou (napríklad ohrada z kovovej sieťky, hrubý kmeň alebo väčšie kamene s následnou aplikáciou pachového odpudzovača), ktorá zabráni ďalšiemu poškodzovaniu terénu. V prípade, že bobor svojou činnosťou už zasiahol do hrádze a poškodil jej stabilitu, je potrebné

v prvom rade zastabilizovať terén a následne použiť spomenuté opatrenia. Je však nutné podotknúť, že zásah bobra do terénu v rozsahu, ktorý vážne poškodí cestnú komunikáciu, nie je úplne bežný a nepredpokladáme, že by si na Chorvátskom ramene začali bobry podobné nory budovať pravidelne.

Je možné presunúť bobry na iné, vhodnejšie miesto? Odporúčate to?

Odchyt a následný presun bobrov na inú lokalitu je veľmi náročný spôsob riešenia problému, ktorý má navyše len krátkodobý efekt. Voľné teritórium zakrátko obsadí iný jedinec, pričom negatívny dopad jeho aktivity môže byť ešte výraznejší, keďže v intenzite bobrej činnosti zohráva významnú rolu vek, skúsenosti, kondícia, sociálna prepojenosť s inými jedincami a ďalšie okolnosti. Poznáme prípady, kedy si jedna bobria rodina postavila vo vodnom toku v dĺžke 1 kilometer niekoľko hrádzi a spôsobila významné vzdušenie hladiny. Nepomohlo ani ich odstránenie, lebo počas niekoľkých dní až týždňov boli schopní vybudovať si nové hrádze. Prítomnosť bobrov takmer nebadaná. Odchytom navyše môžeme narušiť ucelené sociálne väzby jednotlivcov, čo môže mať za následok ich presun do konfliktnejších lokalít alebo negatívne ovplyvniť ďalšie bobrie rodiny v iných teritóriách. Tento spôsob riešenia preto neodporúčame a je možné k nemu pristúpiť len vtedy, ak činnosťou bobra aj po použití iných opatrení dochádza opakovane k vysokým škodám.

Typickým prejavom prítomnosti bobra sú ohryzené stromy. Robí to iba kvôli brúseniu zubov a stavaniu hrádzí, alebo je to zároveň aj jeho potrava?

Bobor ohryzá dreviny najmä v zimných mesiacoch a až 80 – 90 percent jeho potravy v tomto období tvoria mladé jedince s hrúbkou kmeňa do 10 cm, výhonky väčších drevín a kôra stromov. V letných mesiacoch sa živí najmä bylinnou potravou. Väčšie stromy ohryzá, aby sa dostal k tenším vetvičkám, ktoré konzumuje a získal materiál vhodný na stavbu hrádzí či hradov.

Ak spadne strom poškodený bobrom, je vhodné nechať ho na mieste – samozrejme, ak nezavadzia – aby sa predišlo rýchlejšiemu ničeniu okolitých stromov?

Vo väčšine prípadov sa odporúča spadnuté stromy ponechať na mieste, pravdaže, ak nezasahujú do mestskej infraštruktúry alebo súkromných pozemkov, kde by ich prítomnosť mohla byť nežiaduca. Padnutý strom je pre bobra významným zdrojom potravy, a tým pádom sa spomalí intenzita ohryzania ďalších drevín v okolí. Ak sa bobor vyskytuje v lokalite, kde je jeho prítomnosť nežiaduca, je dobré všetky dreviny zabezpečiť pletivom a padnutý strom odviezť, aby sa znížila atraktivita prostredia v zmysle horšej dostupnosti potravy.

Čo robiť, ak nájdeme strom, ktorý je od bobrov zbrúsený do „ceruzky“?

Každý strom s viditeľným poškodením od bobra treba nahlásiť príslušným orgánom – v tomto prípade petržalskému referátu životného prostredia či ŠOP SR –, ktoré stav dreviny zhodnotia a posúdia, či je poškodenie natoľko vážne, že by mohla byť narušená stabilita stromu. Ak je poškodenie malé a zistí sa včas, strom netreba nevyhnutne vyrúbať, stačí ho zabezpečiť ochranným pletivom. Ak je však strom zbrúsený „do ceruzky“, jeho stabilita je jednoznačne narušená a treba pristúpiť k okamžitému výrubu. Toto platí hlavne v zastavanom území obce –

Bobry „podkopali“ chodník pri Chorvátskom ramene. Foto: Miú Petržalka

napríklad v chránených územiach mimo cesty a turistických chodníkov sa dreviny nechávajú prirodzene spadnúť.

Keď uvidím bobra, je vhodné ísť za ním, hladkať ho?

Aj keď sa bobor zvykne vyskytovať v blízkosti ľudských obydľí a na prítomnosť človeka si zvykol, stále treba mať na pamäti, že je to divo žijúce zviera a prílišné priblíženie, či, nebudaj, pokus pohladkať ho, môžu byť nebezpečné a neodporúča sa to. Bobry sú vo všeobecnosti mierumilovné živočíchy, ktoré nemajú útočné tendencie a pri pocite ohrozenia v prvom rade unikajú do vody, kde sa cítia bezpečne, no súhrou rôznych okolností môže nastať situácia, že útek do vody bude z rôznych príčin znemožnený a vtedy sa môže agresívne brániť. Bobra sa nikdy nesnažte odchytiť sami, vždy treba zavolať odborníkov zo ŠOP. Rovnako, ak nájdete bobra, ktorý nevykazuje plachosť, je apatický a ne-

Poškodenie terénu treba ohlásiť

SVP terén okolo Chorvátskeho ramena a Veľkého Draždiaku pravidelne monitoruje a v prípade komplikácií s poškodením terénu situáciu rieši. Bobry sú však veľmi aktívne a nové „bobrie obývačky“ dokážu vytvoriť rýchlo. Keďže okolie Chorvátskeho ramena a Veľkého Draždiaku je rozsiahle, obyvatelia si môžu počas prechádzok podkopaný chodník alebo cestu všimnúť skôr. SVP ich preto prosí o pomoc. Ak teda zaregistrujete takéto poškodenia väčšieho rozsahu, nahláste ich úsekovkej techničke Milene Vargovej (milena.vargova@svp.sk).

Pracovníci zo Štátnej ochrany prírody sú v pohotovosti od 8:00 do 22:00, v prípade potreby ich môžete kontaktovať na tel. č. +421 903 298 333.

unikne ani v prípade, že sa k nemu priblížite do vzdialenosti dvoch metrov, volajte ŠOP-ku, ktorá situáciu overí priamo na mieste.

Okolie Veľkého Draždiaku a Chorvátskeho ramena je obľúbeným miestom psíčkarov. Môžu sa tam pohybovať bez obáv, že bobor ublíži ich štvornohému miláčikovi?

Ako som spomínal, bobor sa v prípade ohrozenia vždy snaží pred predátorom uniknúť do vody a nespráva sa voči iným zvieratám agresívne. No ak nastane situácia, že bobra prekvapí pes bez vódzky a napadne ho, môže sa teoreticky stať, že bobor pri obrane spôsobí psovi zranenie. Ale ide len o hypotetickú situáciu – takýto prípad sme v Bratislave ešte nezaznamenali, a to napriek tomu, že naše hlavné mesto má na svojom území najviac bobričov rodín.

Karolína Vaseková
Referát životného prostredia

Na brehoch ramena je živo, uvidíte aj nutrie

Na Chorvátskom ramene a jeho brehoch je okrem bobra bežne možné pozorovať aj nutria riečnu, ktorú si pre podobnú veľkosť a vzhľad ľudia s bobrom často zamieňajú. Neraz sme dostali podnet na „premnožené bobry“, keď plávalo spolu aj osem jedincov, no vždy išlo o nutrie, bobry by ste v takýchto počtoch vidieť nemohli. Nutria je invázny živočích, a hoci nehryzie dreviny a živí sa výlučne rastlinnou potravou, takisto môže hlbením nôr v telese hrádzke spôsobovať vážne škody.

Základné rozdiely medzi bobrom a nutriou

Hmotnosť:	Prierez chvosta:	Na rozdiel od bobra má nutria v okolí nozdier a papule bielosivú srst.
nutria 10 – 12 kg	nutria okrúhly	
bobor 15 – 30 kg	bobor plošký	

Zdroj: Envato Elements

ZÍSKAJTE FINANCIIE NA REALIZÁCIU KOMUNITNÝCH PROJEKTOV

Nadácia Veolia Slovensko po tretíkrát ponúka Petržalčankám a Petržalčanom možnosť získať financie na realizáciu zaujímavých projektov, ktoré prispievajú k skvalitneniu verejného priestoru alebo obohatia komunitný, kultúrny či športový život v Petržalke.

Grantový program je určený pre širokú verejnosť, neziskové organizácie, občianske združenia, športové kluby, či školské zariadenia a predkladané projekty by sa mali primárne orientovať na sféry podpory vzdelávania, životného prostredia, zlepšenia života komunity, či podpory športujúcej mládeže.

Pomohli pri realizácii 7 projektov

Program Nadácie Veolia Slovensko má za sebou dva úspešné ročníky, počas ktorých sa podarilo zrealizovať sedem projektov s celkovou finančnou podporou vo výške 18 300 eur.

V prvom ročníku Komunitných grantov boli v Petržalke podporené tri projekty - **Stromy pre**

Komunitnú záhradu Dvory, revitalizácia časti areálu **PumpPark Petržalka** a **Športový klub Juventa Bratislava** s projektom **Gymnastika – základný šport pre všetkých**. V roku 2023 sa z podpory tešili štyri organizácie – **Zero waste Slovakia**, **Centrum voľného času Gessayova**, **Permoníci** a **Kultúrne zariadenia Petržalky**.

„Teším sa, že obyvatelia Petržalky majú záujem podieľať sa na zlepšovaní kvality života v mestskej časti a využívajú možnosti, ktoré sú im ponúknuté. Svedčí o tom aj viac ako štyridsať žiadostí v oboch doterajších ročníkoch nášho programu Komunitné granty. Skupine Veolia ako zodpovednému partnerovi samospráv záleží aj na komunitnom živote v Petržalke a je pre nás prirodzené podporovať zmysluplné projekty z oblasti ochrany

životného prostredia, športu, vzdelávania či kultúry. Som presvedčený, že aj tento rok príde množstvo inšpiratívnych nápadov, vďaka ktorým budeme môcť prostredníctvom Nadácie Veolia Slovensko prispieť k pozitívnym zmenám na najľudnatejšom slovenskom sídlisku“, uviedol **Peter Dobrý**, predseda správnej rady Nadácie Veolia Slovensko.

Všetky potrebné informácie a formulár žiadosti sú dostupné na webovej stránke **nadaciavs.sk**. Vyplnenú žiadosť je potrebné zaslať e-mailom na **nadacia@veoliaenergia.sk** do **30. mája 2025**.

Mária Hlaváčová,
Veolia Energia Slovensko, a.s.

ODSTÁVKY TEPLEJ VODY A KÚRENIA NA VAŠEJ ULICI?

Buďte informovaní o prerušeníach dodávky tepla a teplej vody na vašej adrese počas vykurovacej sezóny.

Zaregistrujte sa na bezplatný odber informácií o odstávkach prostredníctvom SMS alebo e-mailovej správy.

veoliaenergia.sk

REGISTRÁCIA:

VEOLIA

KOMUNITNÉ GRANTY

v Petržalke

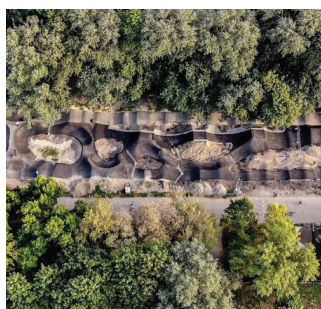
ZÍSKAJTE
FINANCIE
NA SVOJ
PROJEKT

Máte dobrý nápad

na skvalitnenie verejného priestoru alebo premýšľate nad tým, ako obohatiť komunitný, kultúrny či športový život?

ŠK Juventa Bratislava
2021

PumpPark Petržalka
2021

Zero waste Slovakia
2023

Kultúrne zariadenia Petržalky
2023

Prihláste svoj projekt do 30. mája 2025

do programu Komunitné granty od Nadácie Veolia Slovensko a spoločne prispejeme k pozitívnym zmenám v PETRŽALKE.

Prihlášku a viac informácií nájdete na stránke
www.nadaciavs.sk

Komunitné
granty

RADA PRÁVNÍKA

NÁJOM BYTU: ZÁKLADOM JE KVALITNÁ NÁJOMNÁ ZMLUVA

Ak zvažujete prenájom bytu alebo naopak, ak si plánujete byť prenajať, je dôležité poznať svoje práva a povinnosti. Čo všetko by ste mali vedieť a na čo si dať pozor, ak vstupujete do nájomného vzťahu?

Právny režim

Nájom bytu sa môže uzatvoriť podľa **Občianskeho zákonníka** (ust. § 663 a nasl. zák. č. 40/1964 Zb.) alebo podľa **zákona o krátkodobom nájme bytu** (zák. č. 98/2014 Z. z.). **Zákon o krátkodobom nájme bytu** umožňuje flexibilnejšie podmienky, ako sú napríklad kratšie výpovedné lehoty. V prípade krátkodobého nájmu podľa tohto zákona nevzniká nájomcovi pri skončení nájmu právo na poskytnutie bytovej náhrady. Tento typ nájmu sa uzatvára vždy na dobu určitú, maximálne na 2 roky, pričom je možné predĺžiť ho najviac dvakrát po sebe (dokopy je teda možné uzatvoriť nájom s tým istým nájomcom podľa tohto zákona maximálne na 6 rokov).

Na druhej strane, nájom podľa **Občianskeho zákonníka** neobmedzuje dobu nájmu a môže byť uzatvorený aj na dobu neurčitú. Občiansky zákonník stanovuje dlhšie výpovedné lehoty v prípade skončenia nájmu výpoveďou a za určitých podmienok v prípade skončenia nájmu poskytuje nájomcovi aj právo na poskytnutie bytovej náhrady.

Náležitosti nájomnej zmluvy

Nájomná zmluva na byt by vo všeobecnosti mala obsahovať:

- identifikáciu zmluvných strán;
- označenie bytu a rozsah jeho užívania;
- výšku nájomného a úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu alebo spôsob ich výpočtu;
- určenie doby nájmu;
- ostatné skutočnosti, resp. práva a povinnosti zmluvných strán (napr. podmienky zániku nájmu, opis stavu bytu, opis príslušenstva, spôsob a dátum odovzdania bytu nájomcovi).

Zmluva môže byť pri nájme podľa Občianskeho zákonníka ústna, avšak o jej obsahu je potrebné vyhotoviť zápisnicu. Ak nie je dohodnutá doba nájmu, predpokladá sa nájom na dobu ne-

určitú. Pri nájme podľa zákona o krátkodobom nájme musí byť zmluva písomná a uzatvorená len na dobu určitú podľa vyššie uvedených kritérií. V tejto zmluve musí byť tiež vyhlásenie nájomcu o tom, že si je vedomý skutočnosti, že zmluva je uzavretá v súlade s týmto zákonom.

Nájomné, úhrady za plnenia a peňažná zábezpeka

Základné platby, ktoré nájomca poskytuje prenajímateľovi, sú nájomné a úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu (napríklad platby za energiu). Tieto platby sa zvyčajne poskytujú na mesačnej báze. Zmluva môže tiež upravovať podmienky, za ktorých môže prenajímateľ jednostranne zmeniť výšku nájomného alebo úhrad, napríklad v prípade zvýšenia cien energií alebo v dôsledku inflácie.

Strany môžu dohodnúť aj peňažnú zábezpeku, ktorá slúži na zabezpečenie pohľadávok prenajímateľa (napr. z dôvodu neplatenia nájomného alebo spôsobenej škody). Maximálna výška zábezpeky môže byť najviac trojnásobok súčtu mesačného nájmu a úhrad za plnenia. Ak prenajímateľ zábezpeku použije, nájomca je povinný ju doplniť do pôvodnej výšky do jedného mesiaca. Po skončení nájomného vzťahu je prenajímateľ povinný vrátiť nevyčerpanú časť zábezpeky nájomcovi do jedného mesiaca od vypratania bytu, ak sa strany nedohodnú inak.

Drobné úpravy v byte a náklady spojené s bežnou údržbou

Pokiaľ sa nedohodne inak, platí, že drobné úpravy a náklady spojené s údržbou v byte, ktoré zásadne neovplyvňujú vzhľad ani funkčnosť bytu, hradí nájomca. Zoznam takýchto drobných úprav hradených nájomcom je uvedený v prílohe nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. (napr. oprava batérie, výmena sifónu, oprava tlakového splachovača), resp. sem zaradíme aj opravy nezahrnuté v tomto zozname v prípade, ak náklady na jednu opravu neprevýšia 6,64 €. Ak sa nájomca nepostará o včasné vykonanie drobných opráv a bežnú údržbu bytu, má prenajímateľ právo tak urobiť po predchádzajúcom upozornení nájomcu na svoje náklady a požadovať od nájomcu náhradu. V prípade výskytu väčších opráv v byte, ktoré je povinný znášať prenajímateľ, je nájomca povinný bezodkladne potrebu týchto opráv prenajímateľovi oznámiť.

Podnájom časti bytu nájomcom pre ďalšiu osobu

Vo všeobecnosti platí, že prenajatý byt možno inému prenechať do podnájmu len s písomným súhlasom prenajímateľa a najdlhšie na dobu nájmu.

Odporúčania pred vstupom do nájomného vzťahu

Pri uzatváraní nájomnej zmluvy si dôkladne preštudujte jej podmienky a overte si pravdivosť všetkých údajov. Napríklad overte, či je prenajímateľ skutočným vlastníkom nehnuteľnosti, ktorú ponúka na prenájom, a skontrolujte aj ostatné tvrdenia (napr. ohľadom lokality, parkovania, susedov, atď.). Ak vám prenajímateľ predkladá zmluvu priamo pri obhliadke bytu, neponáhľajte sa a vyžiadať si čas na jej dôkladné preštudovanie. Pred prevzatím bytu tiež nezabudnite skontrolovať jeho stav a spísať všetky nedostatky v protokole o odovzdaní.

Pozor na omeškanie

Kvalitná nájomná zmluva je základom pre bezproblémový nájomný vzťah a dodržiavanie všetkých povinností je zase kľúčové pre stabilitu tohto vzťahu. Prenajímateľ je na jednej strane povinný prenechať byt do nerušeného užívania nájomcovi a nájomca je zase povinný pravidelne platiť nájom a úhrady za plnenia. Nájomca by mal byť obzvlášť pozorný, ak ide o platby. V prípade omeškania môže totiž prenajímateľ požadovať sankcie, ako napríklad úrok z omeškania, a v prípade dlhšieho neplatenia môže prenajímateľ za splnenia zákonných podmienok nájom aj ukončiť výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy.

JUDr. Marek Baraník | advokát, konateľ
Advokátska kancelária
Remedium Legal, s.r.o.

info@remediumlegal.sk

HARMONOGRAM ČISTENIA PARKOVÍSK 2025

A. Gwerkovej

1-9	5. 8. 5. 12.
20-28/33	6. 8. 8. 12.
2-14	15. 8. 10. 12.
27	18. 8. 12. 12.

Belinského

10-16	30. 4. 8. 10.
11-19	9. 5. 9. 10.
16-18	7. 5. 1. 9.
18-20	9. 5. 9. 10.
2	13. 5. 12. 9.
21-25	16. 5. 4. 9.
22-24	15. 5. 3. 9.
2-8	12. 5. 10. 10.
3	28. 4. 14. 5. 20. 5. 2. 9. 17. 9. 6. 10.
3-11	12. 5. 10. 10.
8-10	2. 5. 25. 9.

Budatínska

27-33	5. 6. 17. 10.
3	11. 6. 12. 6. 23. 10. 24. 10.
47-51	9. 6. 10. 6. 20. 10. 22. 10.
63-69	6. 6. 21. 10.
75-81	9. 6. 20. 10.

Černyševského

1	16. 4. 9. 9.
10	17. 4. 22. 9.
15-19	17. 4. 22. 9.
1-7	23. 4. 24. 9.
21-23	15. 4. 8. 9.
29-33	22. 4. 23. 9.
35-39	11. 4. 26. 8.
5-7	25. 4. 11. 9.
9-13	23. 4. 24. 9.

Furdekova

13-15	19. 8. 15. 12.
1-5	15. 7. 24. 11.
17-19	23. 7. 2. 12.
21-25	22. 7. 1. 12.
2-4	5. 8. 5. 12.
6-14	17. 7. 22. 7. 26. 11. 1. 12.

Ambroseho

10-12	14. 7. 20. 11.
1-7	3. 7. 11. 11.
9-13	2. 7. 10. 11.

Beňadická

12-16	24. 6. 5. 11.
1-3	13. 6. 17. 6. 28. 10. 29. 10.
28-34	17. 6. 29. 10.
5-15	16. 6. 19. 6. 27. 10. 31. 10.
5-19	18. 6. 30. 10.
8-12	23. 6. 4. 11.

Bohrova

3-11	3. 4. 4. 4. 13. 8. 14. 8.
3-9	24. 3. 25. 7.

Bulíkova

1-15/25	23. 7. 2. 12.
23	18. 8. 12. 12.

Dubnická

2-6	10. 4. 27. 8.
-----	-----------------

Farského

10-16	16. 4. 9. 9.
18-22	25. 4. 11. 9.
4-8	17. 4. 22. 9.

Gercenova

13	28. 3. 31. 3. 31. 7. 8. 8.
15-35	1. 4. 11. 8.
1-7	4. 4. 14. 8.
21-29	24. 3. 25. 7.
3	2. 4. 12. 8.
35	3. 4. 13. 8.
4-8A	2. 4. 12. 8.
7	9. 4. 26. 8.

Haanova

10-14A	17. 7. 26. 11.
11-21/3	1. 8. 4. 12.
1-3	21. 7. 28. 11.
14A	24. 7. 9. 12.
28	22. 7. 1. 12.
29-41	18. 7. 27. 11.
37	19. 8. 15. 12.
40-48	6. 8. 8. 12.

Andrusovova

1	12. 5. 10. 10.
2-10/9-11	14. 5. 15. 5. 2. 9. 3. 9.
7	20. 5. 21. 5. 17. 9. 13. 10.

Blagoevova

2	4. 8. 3. 12.
2-12	24. 7. 1. 8. 4. 12. 9. 12.
9/26-28	19. 8. 15. 12.

Bosákova

6	23. 7. 2. 12.
---	-----------------

Bradáčova

1	8. 7. 18. 11.
5-6	9. 7. 19. 11.

Bzovicka

10-24	26. 6.
18-24	30. 6.
24-30	27. 6.
26-36	1. 7. 7. 11.
10-14	20. 6. 3. 11.

Dudova

4	4. 7. 20. 8. 12. 11. 16. 12.
---	------------------------------------

Fedinova

10-18	16. 5. 4. 9.
1-5	21. 5. 13. 10.
18-24	6. 5. 6. 5. 28. 8. 28. 8.
2-8	12. 5. 23. 5. 10. 10. 15. 10.
9/18-24	20. 5. 17. 9.

Gessayova

10	10. 7. 13. 11.
11-25	14. 7. 20. 11.
14-20	9. 7. 16. 7. 19. 11. 25. 11.
35-47	15. 7. 24. 11.

Hálova

18	19. 5. 16. 9.
7-17	29. 4. 15. 5. 3. 9. 7. 10.
8-14	14. 5. 20. 5. 2. 9. 17. 9.

Holíčska	
1-15	26. 5. 28. 5. 29. 9. 1. 10.
12	3. 6. 3. 10.
16	27. 5. 30. 9.
19-21	3. 6. 3. 10.
20	30. 5. 19. 9.
23-25	2. 6. 2. 10.
32	4. 6. 16. 10.
32-42	29. 5. 18. 9.
50	26. 5. 29. 9.

Iljušinova	
6-14	21. 5. 13. 10.
12-14/26	19. 5. 20. 5. 16. 9. 17. 9.
4-6	2. 5. 26. 5. 25. 9. 29. 9.

Jiráskova	
2-10	24. 4. 28. 4. 30. 4. 10. 9. 6. 10. 8. 10.
3	26. 5. 29. 9.

Krásnohorská	
12	1. 7. 7. 11.
18-20	24. 6. 5. 11.
5-15	30. 6.

Lenardova	
14	7. 4. 8. 4. 21. 8. 22. 8.
16	27. 3. 30. 7.
18	1. 4. 11. 8.
2-8	25. 3. 28. 7.
8	24. 3. 25. 7.

Lužná	
1-9	7. 4. 8. 4. 21. 8. 22. 8.
2-12	9. 4. 10. 4. 26. 8. 27. 8.

Mamateyova	
1/15	18. 8. 12. 12.
16-24	4. 8. 3. 12.
26-30	7. 8. 11. 12.
5-7	4. 8. 3. 12.
9-17	5. 8. 5. 12.

Medvedovej	
1-13	15. 8. 10. 12.
16-28	20. 8. 16. 12.
17-19	19. 8. 15. 12.
1A	7. 8. 11. 12.
21	18. 8. 12. 12.
21/30-32	6. 8. 8. 12.
34	7. 8. 11. 12.
6-14	19. 8. 15. 12.

Hrobákova	
13-15	8. 7. 18. 11.
34-40	4. 7. 12. 11.
7-9	2. 7. 10. 11.
8-12	9. 7. 14. 7. 19. 11. 20. 11.

Jankolova	
1-7	20. 8. 16. 12.
9	20. 8. 16. 12.

Jungmannova	
10-16	22. 4. 23. 9.
2	16. 4. 9. 9.
4	15. 4. 8. 9.
6-8	11. 4. 26. 8.

Kapicova	
1-15	1. 4. 2. 4. 11. 8. 12. 8.

Krupinská	
2	12. 5. 10. 10.

Lietavská	
1	20. 6. 3. 11.
14-16	10. 6. 22. 10.
3-7	18. 6. 30. 10.
9-15	16. 6. 19. 6. 27. 10. 31. 10.

M. C. Sklodowskej	
2-4	15. 8. 18. 8. 10. 12. 12. 12.

Mánesovo námestie	
1-3	24. 4. 10. 9.
6-8	11. 4. 26. 8.

Mlynarovičova	
1	18. 7. 27. 11.
15-19	7. 8. 11. 12.
16-24	24. 7. 9. 12.
2-4	1. 8. 4. 12.
26-28	18. 7. 27. 11.
6-24	17. 7. 26. 11.
7-15	21. 7. 28. 11.

Nobelovo námestie	
10	1. 4. 11. 8.
7-10	24. 3. 25. 7.

Ondreja Štefanka	
2-6	13. 5. 12. 9.
7	28. 5. 1. 10.

Humenské námestie	
4	30. 6.
5-8	27. 6.

Jasovská	
1	27. 6.
12	18. 6. 30. 10.
13-21	23. 6. 26. 6. 4. 11.
23-31	24. 6. 5. 11.
37-39	1. 7. 7. 11.
39-43	30. 6.
41-43	25. 6. 6. 11.
45-47	26. 6.
45-51	24. 6. 5. 11.
49-51	27. 6.
6-12	25. 6. 6. 11.
7-11	25. 6. 6. 11.

Kolmá	
10	19. 5. 16. 9.

Lachova	
11-13	4. 8. 3. 12.
18-26	18. 7. 21. 7. 6. 8. 27. 11. 28. 11. 8. 12.
2-18	16. 7. 25. 11.
28-32	7. 8. 11. 12.
35-39	23. 7. 2. 12.

Ľubovnianska	
1-3	25. 6. 6. 11.
2-18	25. 6. 1. 7. 6. 11. 7. 11.

Macharova	
1	22. 4. 23. 9.
1-3	25. 4. 11. 9.
3-7	9. 4. 25. 4. 26. 8. 11. 9.

Markova	
3-11	9. 5. 9. 10.
3-5	23. 5. 15. 10.
3-9	5. 5. 26. 9.

Námestie Hraničiarov	
1-11	22. 7. 1. 12.
17-29	21. 7. 28. 11.
1B	16. 7. 17. 7. 25. 11. 26. 11.
2-6B	11. 7. 21. 11.
29	5. 8. 5. 12.
8A-20	15. 7. 24. 11.

Osuského

12-16	11. 7. 21. 11.
1-3	9. 7. 19. 11.
30-40	7. 7. 14. 11.
3B	10. 7. 13. 11.
42-44	11. 7. 21. 11.
44-46	7. 7. 14. 11.
46	4. 7. 12. 11.
5-7	16. 7. 25. 11.

Pankúchova

1-3	1. 8. 4. 12.
5-7	18. 7. 27. 11.

Poloreckého

2	15. 8. 10. 12.
5-9	24. 7. 9. 12.

Röntgenova

1	28. 3. 31. 7.
12-14	28. 3. 31. 7.
20	25. 3. 26. 3. 28. 7. 29. 7.
2-4	3. 4. 13. 8.
8	27. 3. 30. 7.

Smolenická

1-5	30. 5. 2. 6. 19. 9. 2. 10.
16-18	4. 6. 16. 10.
2	27. 5. 30. 9.
2-14	22. 5. 14. 10.

Šášovská

12-14	13. 6. 28. 10.
2-12	23. 6. 4. 11.

Šustekova

17-23	5. 8. 5. 12.
2	7. 4. 21. 8.
25-31	7. 4. 8. 4. 21. 8. 22. 8.
2-6	10. 4. 27. 8.
8-20/49-51	8. 4. 22. 8.

Tematínska

2	28. 5. 1. 10.
6-10	30. 5. 19. 9.
6-8	6. 6. 21. 10.

Turnianska

1-7	26. 6.
-----	--------

Ovsišské námestie

1	20. 8. 16. 12.
---	------------------

Panónska cesta

7	29. 5. 18. 9.
---	-----------------

Pečnianska

1	26. 3. 9. 4. 29. 7. 26. 8.
1-11	31. 3. 8. 8.
13-15	4. 4. 14. 8.
19-25	24. 3. 25. 7.
21-25	27. 3. 30. 7.
27-33	25. 3. 3. 4. 28. 7. 13. 8.
33	31. 3. 8. 8.

Prokofievova

16	12. 5. 10. 10.
4	9. 5. 9. 10.
5	22. 5. 14. 10.
6-14	19. 5. 16. 9.

Rovniankova

12-16	8. 7. 18. 11.
14-16	2. 7. 10. 7. 10. 11. 13. 11.
18-24	3. 7. 11. 11.
2-6	7. 7. 14. 11.
5-9	14. 7. 20. 11.

Starhradská

1	28. 5. 1. 10.
14-16	30. 5. 19. 9.
18	2. 6. 2. 10.
2-10	27. 5. 29. 5. 18. 9. 30. 9.
2-6	6. 6. 21. 10.

Ševčenkova

1	6. 5. 28. 8.
13-19	13. 5. 12. 9.
16-20	2. 5. 6. 5. 28. 8. 25. 9.
1-7	28. 4. 29. 4. 6. 10. 7. 10.
2-12	30. 4. 5. 5. 7. 5. 1. 9. 26. 9. 8. 10.
23	22. 5. 14. 10.
25-29/35	29. 4. 7. 10.
26-28	14. 5. 2. 9.

Topolčianska

1	9. 6. 20. 10.
17-23	28. 5. 1. 10.
25-27	6. 6. 21. 10.
25-33	4. 6. 16. 10.
33	29. 5. 18. 9.
7	5. 6. 17. 10.
8/1	6. 6. 21. 10.
8-22	2. 6. 3. 6. 2. 10. 3. 10.

Pajštúnska

1	27. 5. 30. 9.
3-9	28. 4. 6. 10.

Pifflova

2-8	14. 4. 5. 9.
-----	----------------

Planckova

1-4	28. 3. 31. 7.
-----	-----------------

Romanova

1-5	8. 7. 18. 11.
22-26	7. 7. 14. 11.
34-38	11. 7. 21. 11.
37	3. 7. 11. 11.
44-46	4. 7. 12. 11.
6-12	15. 7. 24. 11.
9-19	2. 7. 10. 7. 10. 11. 13. 11.

Rusovská cesta

11-15	26. 3. 29. 7.
-------	-----------------

Strečnianska

10-12	16. 6. 27. 10.
1-11	9. 6. 20. 10.
1-3	3. 6. 3. 10.
15	13. 6. 28. 10.
2-4	5. 6. 17. 10.
24-26	5. 6. 17. 10.

Šintavská

2-8	11. 6. 23. 10.
-----	------------------

Švabinského

13-21	7. 5. 1. 9.
1-5	20. 5. 21. 5. 17. 9. 13. 10.
16-22	5. 5. 22. 5. 26. 9. 14. 10.
2-14	2. 5. 6. 5. 28. 8. 25. 9.
22	23. 5. 15. 10.
6-16	16. 5. 4. 9.

Tupolevova

16-24	14. 5. 2. 9.
1-7	13. 5. 12. 9.
19	26. 5. 29. 9.
2	21. 5. 13. 10.
2-4	15. 5. 3. 9.
4-19	16. 5. 4. 9.
6A-14	15. 5. 3. 9.
7	29. 4. 7. 10.
7B	23. 5. 15. 10.

Vavilovova	
16	23. 4. 24. 9.
1-7	14. 4. 5. 9.
2-16	15. 4. 8. 9.
26	24. 4. 10. 9.

Vlastenecké námestie	
7-8	14. 4. 5. 9.

Vyšehradská	
11-19	13. 6. 17. 6. 28. 10. 29. 10.
25-27	20. 6. 3. 11.

Wolkrova	
11-13	16. 4. 9. 9.
17-23	23. 4. 24. 9.
2	11. 4. 14. 4. 26. 8. 5. 9.
25-29	22. 4. 24. 4. 10. 9. 23. 9.
35-45	17. 4. 22. 9.
5-9	15. 4. 8. 9.

Víglašská	
11-13	19. 6. 31. 10.
1-15	20. 6. 3. 11.
2	16. 6. 27. 10.
4-6	17. 6. 29. 10.
8-12	18. 6. 19. 6. 30. 10. 31. 10.

Vranovská	
61-67	10. 4. 27. 8.

Zadunajská cesta	
1-5	2. 4. 12. 8.
2	2. 4. 12. 8.
27	25. 4. 11. 9.
4-6	1. 4. 11. 8.
7-9	25. 3. 28. 7.

Žehrianska	
2-14	23. 6. 4. 11.

Vilová	
21-37	5. 5. 26. 9.
5-19/4	7. 5. 1. 9.
6	30. 4. 9. 5. 8. 10. 9. 10.

Znievska	
13-19	12. 6. 24. 10.
17-21	12. 6. 24. 10.
2-10	11. 6. 23. 10.
26-30	4. 6. 16. 10.
34-38	10. 6. 11. 6. 22. 10. 23. 10.
40-44	12. 6. 24. 10.
5-9	10. 6. 22. 10.

Zápороžská	
1-3	4. 4. 14. 8.
2	26. 3. 29. 7.
4-6	28. 3. 31. 7.
7-9	27. 3. 30. 7.
8	31. 3. 8. 8.

PETRŽALSKÝ PARKOVACÍ SYSTÉM JE V SÚLADE SO ZÁKONOM

Mestská polícia Bratislava opätovne kontroluje dodržiavanie PPS a spolu s mestskou časťou upozorňuje na možné pokuty.

Je PPS platný, môže ho mestská polícia naďalej kontrolovať a nedodržiavanie jeho pravidiel pokutovať tak, ako doteraz, alebo má pravdu prokuratúra, ktorá to svojimi protestami rozporuje a dopravný inšpektorát, ktorý aj na základe jej protestov zmenil svoj názor?

Ministerstvo vnútra SR dalo v polovici marca jednoznačnú odpoveď na otázky mestskej polície, ktoré sa stali predmetom diskusie po tom, čo prokuratúra v decembri 2024 podala viacero protestov v súvislosti s platnosťou PPS („modré čiary“). Mestskí policajti dokonca na čas zasatvili kontrolu PPS.

Petržalské parkovanie, ktorým samospráva reguluje státie motorových vozidiel a dopravu na zelenom sídlisku, je podľa ministerstva vnútra **v poriadku** – najmä čo sa týka významu a platnosti dopravných značiek

v rámci PPS. Protesty prokurátora označuje – rovnako ako petržalská samospráva a aj samotná prokuratúra – len za právny názor bez právnych účinkov.

K časti otázok sa má ešte vyjadriť Ministerstvo dopravy SR, to zatiaľ svoje stanovisko nezverejnilo.

Pokuty v zmysle Zásad parkovania v zónach

„Z nám známych dokumentov a na základe posúdenia znenia a stavu súčasnej legislatívy máme za to, že neexistuje dôvod, pre ktorý by kontrolní a dohľadové orgány (Polícia SR, mestská polícia, mesto) mali, alebo mohli akokoľvek tolerovať neuposlušnosť pokynov vyplývajúce z dopravných značiek a nevyžadovať ich nedodržanie, resp. nesankcionovať ich nedodržanie,“ píše v stanovisku rezort vnútra.

Voči dopravnému značeniu, presnejšie zneniu dodatkových tabúľ, možno mať podľa vyjadrenia

ministerstva vnútra síce výhrady, ale zároveň platí, že „dostatočne jasne a zrozumiteľne určujú pravidlá parkovania“ a „vodiči, ktorí porušia toto dopravné značenie, sa dopúšťajú priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona o priestupkoch v spojení s § 3 ods. 2 písm. b) zákona o cestnej premávke.“

Petržalská regulácia parkovania teda **zostáva v platnosti**, nie však podľa všeobecne záväzného nariadenia (VZN) mestskej časti – teda tak, ako tomu bolo v roku 2019 pri jej spustení – ale v súčasnosti už **v zmysle aktuálnych Zásad parkovania v zónach regulovaného parkovania v mestskej časti Bratislava-Petržalka**, ktoré budú platiť a pomáhať zlepšovať parkovanie a dopravu na zelenom sídlisku až do príchodu spoplatnenej celomestskej parkovacej politiky PAAS z dielne magistrátu hlavného mesta, kde

pravidlá určuje príslušné VZN Bratislavy.

Iný paragraf a 76 zlych pokút

Protesty proti podmienkam parkovania a vybraným pokutám vo veci Petržalského parkovacieho systému podala Okresná prokuratúra Bratislava V v decembri 2024. Išlo o 76 rozporov proti rozhodnutiam mestskej polície a Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ v Bratislave V o uložení pokuty za spáchanie priestupku spočívajúcom v porušení zákona o cestnej premávke v súvislosti s parkovaním motorových vozidiel.

Neprávoplatnosť týchto pokút a protest prokurátora voči nim potvrdil už aj správny súd, keďže sa mestská polícia pri ich uložení odvolala na nesprávny paragraf zákona, na čo vopred upozorňovala aj petržalská samospráva. To však nič nemení na tom, že pokuty od mestskej polície, ktoré budú udelené pri kontrole PPS podľa správneho paragrafu a zákona, budú právoplatné

Mária Halašková

Piváreň a reštaurácia ALFA opäť dokazuje spoje kvality

HOME NEWS

LICERIA & CO.

11/05/1909

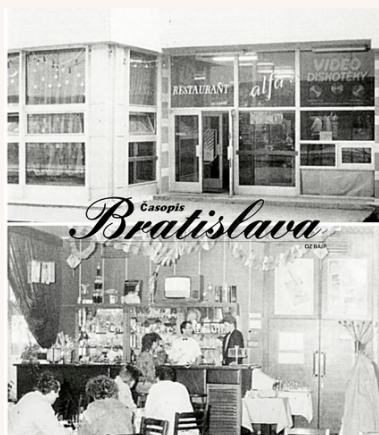
Legenda získava ocenenie

Ikonická Alfa získala Hviezdu sládkov 2025 a zamerala sa na tradície petržalskej kultúry a komunity

REŠTAURÁCIA A PIVÁREŇ ALFA, SITUOVANÁ NA JIRÁSKOVEJ ULICI V BRATISLAVSKEJ PETRŽALKE, JE PODNIKOM S BOHATOU HISTÓRIOU, KTORÁ SIAHA AŽ DO ROKU 1987. OD SVOJHO OTVORENIA SA STALA OBLÚBENÝM MIESTOM PRE MIESTNYCH OBYVATEĽOV AJ NÁVŠTEVNÍKOV, PONÚKAJÚC PRÍJEMNÚ ATMOSFÉRU, CHUTNÉ JEDLÁ A KVALITNÉ PIVNÉ ŠPECIALITY. V 90. ROKOCH 20. STOROČIA PREŠLA ALFA VÝZNAMNOU PREMENOU A ZÍSKALA NÁZOV BINGO ALFA. TENTO NÁZOV ODRÁŽAL ROZŠÍRENIE PODNIKU O HERŇU A ORGANIZOVANIE TEMATICKÝCH DISKOTÉK, KTORÉ PRILÁKALI RÔZNORODÚ KLIENTELU. MNOHÍ SI SPOMÍNajú NA NEZABUDNUTEĽNÉ VEČERY PLNÉ HUDBY A TANCA, KTORÉ SA STALI NEODDELITEĽNOU SÚČASŤOU KULTÚRNEHO ŽIVOTA PETRŽALKY.

HOCI PREŠLA RÔZNYMI VÝZVAMI, VRÁTANE DOČASNÉHO ZATVORENIA POČAS PANDÉMIE COVID-19, V AUGUSTE 2023 SA ALFA VRÁTILA SPÄŤ, OBNOVENÁ A SILNEJŠIA NEŽ KEDYKOĽVEK PREDTÝM. O ČO SA ZASLÚŽIL AJ JEJ SÚČASNÝ PREVÁDZOVATEĽ, KTORÝ SI JU ZOBRAĽ POD KRÝDLA HLAVNE Z NOSTALGICKÝCH DÔVODOU. PRETOŽE ČO IDE ZO SRDCA IDE DO SRDCA.

DNES JE ALFA JEDINOU TANKOVOU PIVÁRŇOU PILSNER URQUELL V PETRŽALKE, ČO ZNAMENÁ ŽE TU NÁJDETE VÝNIMOČNE ČERSTVÉ A NEPASTERIZOVANÉ PIVO. K TOMU PONÚKA BOHATÝ VÝBER JEDÁL, KDE MEDZI NAJOBLÚBENEJŠIE PATRIA JEJ SLÁVNE BRAVČOVÉ REBRÁ. KTORÉ BUDÚ ONEDLHO PRIPRAVOVANÉ V PRESLÁVENOM JOSPER GRILE.

ALFA SA TIEŽ AKTÍVNE ZAPÁJA DO KOMUNITNÉHO ŽIVOTA V PETRŽALKE, ORGANIZUJE RÔZNE PODUJATIA A SPOLUPRACUJE S MIESTNYMI ORGANIZÁCIAMI. TÝMTO SPÔSOBOM SI UPEVŇUJE SVOJE MIESTO AKO CENTRUM SPOLOČENSKÉHO DIANIA A KULTÚRNEHO ŽIVOTA V MESTSKEJ ČASTI. S VIAC AKO 35-ROČNOU HISTÓRIOU JE REŠTAURÁCIA A PIVÁREŇ ALFA SYMBOLOM ODOLNOSTI A SCHOPNOSTI PRISPÔSOBIŤ SA

VĎAKA NEUSTÁLEMU DÔRAZU NA KVALITU A VÝNIMOČNÝ SERVIS ZÍSKALA ALFA PRESTÍŽNE OCENENIE „HVIEZDA SLÁDKOV 2025“. TOTO VÝZNAMNÉ UZNANIE POTVRDZUJE JEJ STABILNÉ MIESTO MEDZI NAJLEPŠÍMI PIVÁRŇAMI V REGIÓNE. SLÁVNOSTNÉ ODOVZDÁVANIE CENY PREBEHLO 12. FEBRUÁRA 2025 V PRIESTOROCH REŠTAURÁCIE, PRIČOM VEČER BOL SPREVÁDZANÝ SKVELOU ATMOSFÉROU, VÝNIMOČNÝM JEDLOM A NEZABUDNUTEĽNÝMI CHVÍĽAMI.

AK STE VO VYNOVENEJ ALFA EŠTE NEBOLI, PRÍDTE ZAŽIŤ LEGENDU NA VLASTNEJ KOŽI! SRDEČNE VÁS POZÝVAME DO ALFY, KDE SI MÔŽETE VYCHUTNAŤ TRADIČNÉ CHUTE, KVALITNÉ PIVO A PRÍJEMNÚ SPOLOČNOSŤ. NECHAJTE SA UNIEŠŤ ATMOSFÉROU, KTORÁ SPÁJA MINULOSŤ S PRÍTOMNOSŤOU A MY SA POSTARÁME SA O TO, ABY STE SA U NÁS CÍTLI AKO DOMA. ALFA TO JE PETRŽALKA.

TEŠÍME SA NA VAŠU NÁVŠTEVU!

WWW.REALLYGREATSITE.COM

ŽUPNÉ DIVADLÁ MILUJÚ KLASIKOV AJ TUČNIAKOV

Najnovšie počiny župných divadiel vás zabavia, primajú k zamysleniu sa, ale najmä prinesú množstvo inšpiratívnych a podnetných umeleckých zážitkov.

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) spravuje štyri divadlá. Každé z nich je jedinečné svojím obsahom a zameraním. Vybrať si zo širokej ponuky môže naozaj každý. Vítané sú všetky vekové kategórie.

Malá scéna STU a Divadlo Ludus

Kultúrny a divadelný priestor Malá scéna STU oživil BSK tím, že ho zobral do dlhodobého prenájmu. Vytvoril priestor najmä pre mladých Puďí, stredoškôľakov a vysokoškôľakov, ktorý v hlavnom meste chýbal. Súčasťou priestoru Malej scény je aj župné Divadlo Ludus, ktorého repertoár sa rozrástol o novú inscenáciu **Starec a more** podľa novely **Ernesta Hemingwaya**. Divadelníci toto známe literárne dielo preniesli na javisko pomocou živej telesnej performancie, bábkovej a objektovej animácie, ako aj naživo vytváraného zvuko-

vého a výtvarného dizajnu. Jedinečné predstavenie je vhodné pre posledné ročníky základných škôl a pre študentov stredných škôl.

Divadlo ASTORKA Korzo '90

Najnovším počinom je groteskná komédia od izraelského dramatika **Chanocha Levina Váhavec**. Zobrazuje svet muža, ktorý nekonečne osciluje medzi mnohými ženami, túži po nich, ale so žiadnou nie je spokojný. Ako umelec túži po uznaní a sláve, ale nevie ako preraziť. Rád by dosiahol hmotné úspechy, v skutočnosti však ledva vyjde s peniazmi. Napriek tomu z neho vyžaruje charizma a jeho okolie – ženy, priatelia vrátane svojráznej matky – túži po jeho prítomnosti. Jeho pochybnosti a nerozhodnosť vedú k tomu, že skutočné šťastie mu uniká. Hra má poetický jazyk plný metafor s rýchlymi zvratmi a grotesknými situáciami, zaplnená postavami, ktoré vyvolávajú smiech aj súcit.

Legendárne divadlo je susedom ministerstva kultúry – zdieľajú budovu na Námestí SNP. Jeho najnovším počinom je komédia *Váhavec*. | Foto: BSK

Po rozsiahlej rekonštrukcii budovy na Dunajskej ulici sa bábkarí opäť vrátili do materských priestorov. Do repertoáru pribudla nová inscenácia - *Tučniak s červenou čiapočkou*. | Foto: BSK

BSK zobralo budovu Malej scény STU do dlhodobého prenájmu, súčasťou priestoru je župné Divadlo Ludus. To nedávno predstavilo divadelnú hru *Starec a more*. | Foto: BSK

Bratislavské bábkové divadlo (BBD)

Do bohatého repertoáru pribudla nová inscenácia - **Tučniak s červenou čiapočkou**. Príbeh na pomedzí fikcie a reality mapuje kolóniu tučniakov čiapočkatých a ukazuje, že svet je rozmanitý a každý má v ňom svoje miesto. S humorom a hravosťou zdôrazňuje hodnotu priateľstva, rodiny a prijatia. Poukazuje na vytrva-

losť, odvahu a silu nasledovať svoje sny, aj keď sa zdajú nesplniteľné. Rovnako deťom pomáha pochopiť, že byť iný neznamená byť horší – práve naopak. Inscenácia je ďalšou zo série projektov, ktorými sa BBD snaží hravou formou priblížiť aj závažnejšie témy. Určená je deťom od 5 rokov.

Natália Forman
Bratislavský samosprávny kraj

DIVADLO ASTORKA
KORZO '90

JOSSEFA EVEN-SHOSHAN a DALIA SHIMKO

Revolutionaries' Wives

ŽENY
VELKÝCH
MUŽŮV

Anna Šišková, Ján Jackuliak a. h.,
Zuzana Konečná/Viktória Šuplatová, Tomáš Turek,
Anna Jakab Rakovská, Miroslav Noga

Réžia Alena Weisel Leľková

Dialógy Jossefa Even-Shoshan *Preklad* Zuzana Vajdičková *Dramaturgia* Andrea Domeová
Scéna a kostýmy Eva Jiříková *Hudba* Jonatán Pastirčák (Pjoni) a Martin Štefánik
Choreografia Libuša Čižmárik Bachratá

OZ Gratia

KGB

Embassy of Israel
SLOVAKIA

Grafický dizajn Juraj Behún

MALI SME ŠTASTIE, VIDELI SME SLNKO

Pred osemdesiatimi rokmi sa skončila 2. svetová vojna. Ukončila milióny životov, a milióny ovplyvnila. No ani po skončení vojnového besnenia sa pre mnohých útrapy neskončili. Fašistov nahradili komunisti, ktorí boli rovnako nemilosrdní. Pre túžbu po slobode, pre iný názor ľudí prenasledovali, zatvárali i popravovali. Ich príbehy zbiera a uchováva občianske združenie Post Bellum. Toto je jeden z nich.

František Vaczula sa narodil 11. decembra 1929 vo Veľkých Úpanoch neďaleko Galanty ako prvé z piatich detí. Matka Margita bola v domácnosti, otec Karol celý život pracoval ako kurič. Obaja rodičia boli maďarskej národnosti. Karol, priezviskom Sikhofer, bol Františkovým nevlastným otcom, no spomína si naňho ako na dobrého a láskavého človeka.

Keď mal František dva roky, rodina sa presťahovala do obce Ovsšte, kde spolu žili Nemci, Maďari a Slováci. Odtiaľ chodieval cez most do Bratislavy – do školy. Pretože rodina žila vo veľkej chudobe, popoludní deti pomáhali statkárovi na roli.

Vaši rodičia sú Nemci

V októbri 1938 sa začala nemecká okupácia Petržalky. František bol žiakom druhej triedy maďarskej obcej školy. Na vlastné oči videl príchod vojakov s poľnou kuchyňou, ktorú ťahal kónský záprah. Vojaci ponúkali deťom guláš, čo vyvolalo zvedavosť miestnych obyvateľov.

Príjemné správanie sa však veľmi rýchlo zmenilo, nastúpil tvrdý režim. Slovensko sa ocitlo v područí nacistického Nemecka. Všetky deti začali povinne navštevovať nemeckú školu. Každý deň sa podrobovali výcviku budúcich Hitlerjugend v duchu hesla „Ein

František Vaczula prežil detstvo v Ovsšti. „Žili tam spolu Nemci, Maďari i Slováci,“ spomína. | Foto: Post Bellum

Volk, Ein Reich, Ein Führer – jeden národ, jedna ríša, jeden vodca. Zdravít' sa museli „Heil Hitler“. „Chceli, aby sme mali Nemcov radi, učili nás, že naša vlasť a naši rodičia sú Nemci,“ spomína. Františkovým rodičom to nebolo po vôli, ale pod hrozbou vylúčenia detí zo školy sa museli podvoliť.

Keďže rodina mala slovenské občianstvo, musela sa z okupovaného Ovsšťa vysťahovať do Bratislavy a neskôr do Biskupíc. Uzatvorený bratislavský most sa načas stal štátnou hranicou. Z petržalskej strany ho strážili Nemci, z bratislavskej Slováci. „Môj otec musel mať legitímáciu, aby ho pustili z Petržalky do Bratislavy do práce a my,

deti, sme mohli ísť s ním, iba ak sme ho držali za ruku.“

Gardisti nám dali zabrat'

Keď sa k moci dostali Ľudáci, pre Františka nastalo neľahké obdobie. Na Slovensku sa začali porušovať základné občianske práva. Po uliciach Bratislavy chodili ozbrojené oddiely gardistov, na budovách a na plotoch sa objavili nápisy „Maďari za Dunaj“, „Židia do plynu“, „Česi peši do Prahy“. V uniforme, naleštených čizmách a rajtkách sa zoraďovala Hlinkova garda a Hlinkova mládež. V nedeľu dopoludnia chodili na omšu, popoludní zastavovali a overovali Ľudí na ulici. Keď zistili, že je niekto

Nemec alebo Maďar, bez okolkov ho zbili. „Akoby ani nepatrili do republiky... Musel som si dávať pozor, aby som neprehovoril inak ako po slovensky.“

František s kamarátmi intenzívne sledovali pohyb vojsk prechádzajúcich cez Bratislavu. Videli, ako sa v Bratislave a okolí začalo strieľať, pri ústupe vojsk v Bratislave pozorovali volmi ťahané delá maďarských a nemeckých vojakov. Videli aj to, ako Američania bombardovali chemickú továreň Apollo. Keď prišli Rusi, údajne zobrali z liehovaru všetok lieh a potom chodili po ulici, vyspevovali a strieľali. „Mali sme z nich strach,“ priznáva.

Nútený pobyt na Morave (1946 – 1949)

Po vojne vláda ako dôsledok Viedenskej arbitráže vysídľovala maďarské rodiny z južného Slovenska do českého pohraničia. Františka a jeho rodinu internovali na miesto v okolí Olomouca, ktoré po odsune Nemcov ostalo ľudoprázdne. Bývali u hospodára, ktorému pomáhali s dobytkom a so žatvou. Rodina sa k Františkovi správala ako k vlastnému. Napriek tomu ťažko prijímal nepriazeň okolia. „Niektorí ľudia nás, aj ďalších prisťahovalcov vnímali, akoby sme boli vojnoví zločinci.“

Keď sa v roku 1948 moci chopili komunisti, rodičia s obavou sledovali prezliekanie politických

INZERCIA

dNi 2025
PeTržALkY

19-22 JÚN
EkOnoMiCKá
uNiVeRZitA

kabátov. „*Tí, ktorí vládli za Tisa začali potichučky vládnuť za Gottvalda. Lebo gardista mal také možnosti, že vedel na všetko získať papier – aj že bol partizánom,*“ hovorí Vaczula. Podľa neho demokracia priniesla prienik Ľudákov do neskorších vlád – až do prítomnosti.

Pokus o prekračenie hraníc

V roku 1949 v rámci procesu reslovakizácie dostali rodinní príslušníci povolenie vrátiť sa domov, ak podpíšu na obecnom úrade vyhlásenie, že sú Slováci. František otec odmietol, za čo ho poslali na tri roky do uránových baní v Jáchymove. Ostatných čakalo šokujúce prekvapenie – v ich dome bývala dcéra komisára, takže si museli nájsť podnájom. Dvadsaťročný František prežíval ďalšiu nespravodlivosť a začal uvažovať o emigrácii. Útek plánoval uskutočniť so ženou, ktorej manžel už emigroval.

Oni však nemali šťastie. Oboch zadržali a obvinili z pokusu o neoprávnené opustenie republiky. Vaczulu odsúdili na 5 mesiacov väzenia a peňažnú pokutu. Keďže ju nemal z čoho zaplatiť, počas väzby šesť mesiacov drel v pezinскеj tehelni.

Vaczula spomína, že v Justičnom paláci boli v rovnakom čase väznení aj Ľudácky podpredseda vlády a neskôr minister obrany Alexander Mach, partizán Žingor a kazateľ z Blumentálskeho kostola.

Prevýchova a „budovanie republiky“

V roku 1950 sa Vaczula oženil a o rok neskôr dostal ako „politicky nespoľahlivá osoba“ povolačiaci rozkaz k útvaru Pomocného technického práporu (PTP) v Svätej Dobrotivej v Čechách. Takzvaní

PTPáci vykonávali najťažšie práce v náročných podmienkach a od veliteľov čelili zlému zaobchádzaniu a ponížovaniu. Po príchode dostali obnosené uniformy a bagandže náhodnej veľkosti. Absolvovali rýchly výcvik, veľa pochodovali – spievajúc ruské piesne. „*Niektorí kamaráti mali na nobách také pluzgiere, že z tobo odpadávali,*“ hovorí.

Najhoršie to bolo v Líňach pri Plzni, kde sa plánovala výstavba letiska. Ubytovali ich v starých

prežívali tí, ktorí neboli zvyknutí na tvrdú fyzickú prácu. Hudobník či duchovný, vykladalo sa celé dni a noci, aby sa neplatili penále za vagony. „*A keď chlapi išli na ošetrovňu, vonku ich čakal veliteľ: „Čo je vám? Do roboty! Já vás vylúčim!”*“ kričal na nich.

Pobyt v Líňach František s kamarátmi znášali neľahko. Riadni vojaci letectva PTPákov vnímali ako druhotriednych vojakov, takže dochádzalo ku konfliktom. Najviac

Po vojenčine v Pomocných technických práporoch (PTP) pracoval ako vodič nákladných áut. | Foto: Post Bellum

maringotkách bez ohľadu na ročné obdobie. Stravu dostávali z pojazdných vojenských kuchýň. Jedni budovali základy pre drevené baraky, ďalší stavali koľajnice pre vagony. Keď dokončili baraky, ubytovali ich tam – štrnástich v jednej miestnosti. Raz do týždňa ich odviezli k baníkom, aby sa mohli umyť v teplej vode. Neskôr vykladali vagony s makadamom potrebným na stavbu ciest. Keď prišli mrazy, najprv bolo treba zmes rozbitť krompáčmi. „*Chlapi plakali, mali také pluzgiere, že si ani chlieb nemohli odkrojiť.*“ Najväčšie útrapy

sa však obávali toho, že ich po dokončení práce odvezú do Ruska.

Po prevelení na letisko Sliač-Tri duby mladí branci vykladali horúci cement voľne uložený v uzavretom vagóne. Pracovali v gumených čizmách, brodilí sa v 30 – 40-centimetrovej vrstve cementu. Po tridsťvte hodine museli vyjsť von, vyzuť si čizmy a schladit' si nohy. Napriek maskám sa nadýchali výparov, oči mali zalepené cementom. „*Ale keď si pomyslím na kamarátov, ktorí sa dostali do baní, tak my sme boli voči nim ešte vo výhode, lebo aspoň sme videli slnko,*“ vraví Vaczula.

V marci 1953 sa mu končila vojenská služba. Po niekoľkých týždňoch však prišiel rozkaz na výnimočné vojenské cvičenie. V dôsledku vojny v Kórei a medzinárodného napätia nakoniec trvalo osem mesiacov. Jeho manželka sa zatiaľ sama s dieťaťom, bez príjmu a majetku pretĺkala, ako sa dalo.

Opäť doma – už natrvalo

Po návrate z vojenskej služby František pracoval ako vodič nákladnej dopravy a od roku 1960 v Československej automobilovej doprave (ČSAD) – ako prvý zamestnanec najazdil 2 750 000 km bez nehody, pôsobil ako poradca odborníkov pre výrobu vozidiel.

Počas vojny v bývalej Juhoslávii v roku 1991 sa zúčastnil cesty do Osijeku, odkiaľ v autobusoch s vlajkami Červeného kríža dopravili 130 detí do zotavovne na Slovensku. V novovzniknutej Chorvátskej republike videli aj ozajstnú vojnovú hrôzu. „*Bol to brožný obraz. Želal som si, aby som už nikdy nič podobné nezažil, no zároveň by som to prial vidieť ľuďom, ktorí rozduchávajú nacionalistické nášne.*“

Napriek príkoriať, ktoré prežil, pamätník František Vaczula dlhé roky žije ako mimoriadne činorodý človek. Aktívne sa podieľal na zveľadení svojej obce neďaleko Bratislavy, v súčasnosti sa venuje svojej záhrade a najmä svojej rodine.

V roku 2021 bol jedným z laureátov ocenenia Ceny pamäti národa, ktoré české a slovenské Post Bellum každoročne odovzdáva ľuďom, ktorí v jednej chvíli svojho života preukázali, že česť, sloboda a ľudská dôstojnosť nie sú iba prázdne slová.

Eva McDaniel, Post Bellum

Nechceme znova prežívať totalitu 20. storočia

Príbeh spracovali dokumentaristi z organizácie Post Bellum SK, ktorá vyhľadáva a dokumentuje spomienky pamätníkov na totalitné režimy 20. storočia. Aj vďaka vašej podpore budú môcť zaznamenať ďalšie príbehy, aby sa na ne nezabudlo a minulosť nemohol nikto spochybnit'. **Máte tip na pamätníka, ktorého príbeh by sme mali spracovať? Napište nám na: pamatnici@postbellum.sk**

Post Bellum

www.postbellum.sk

Darujme.sk

SKRYTÉ PRÍBEHY PETRŽĽSKÉHO UMENIA

ŠKOLA PLNÁ DOBRÉHO UMENIA

Vo verejnom priestore Petržalky sa nachádza množstvo umeleckých diel. Značná časť je však ukrytá v budovách. Špecifickým príkladom sú školy, kde sa v čase ich výstavby kládol veľký dôraz na edukačnú funkciu umenia. Súčasťou mnohých sa tak stali výtvarné diela. Vyzdobený bol takmer každý vestibul, niekedy sa dielo dostalo aj do jedálne (ZŠ Strečnianska), do priestorov školskej plavárne (ZŠ Pankúchova) alebo na fasádu pri vchode. Významné miesto medzi petržalskými vzdelávacími inštitúciami zaujíma základná škola na Dudovej 2.

Návrh výtvarného diela vo vestibule od Michala Studeného. | Foto: Archív MK

Prvá škola

V rámci výstavby mestského sektora Petržalka bola ako prvá započatá výstavba označená I-A, ktorá zahŕňala územie medzi dnešnou Kutlíkovou, Rovniankovou, Nám. Hraničiarov a Starohájskou. Dodnes sa zvykne označovať ako Zrkadlový háj, hoci z toponymického hľadiska je toto označenie nesprávne – lokalita s týmto názvom sa totiž nachádza južnejšie, v okolí Malého a Veľkého Draždiaka. Prvé budovy so stavebným označením A1 začali vyrastať v roku 1975 na dnešnej Romanovej a Bradáčovej ulici – a skolaudované boli už v lete 1977. Išlo teda o prvú obývanú časť Petržalky a jej obyvatelia sa ocitli doslova v centre staveniska, na ktorom vládol čulý stavebný ruch.

Napríklad na základnej občianskej vybavenosti, ktorú bolo potrebné vybudovať pre prvých obyvateľov. Na dnešnej Romanovej pribudla prvá predajňa potravín, na Rovniankovej zasa prvé zdravotné stredisko – obe budovy plnia svoju funkciu dodnes. Pre najmenšie deti vznikli na Rovniankovej prvé jasle a materská škola. O kúsok ďalej od prvých domov, v prostredí susediacom s lužnými lesmi tzv. Starého hája, otvorili v roku 1977 aj prvú základnú školu (dnes ZŠ Dudova 2). Na „Bierutku“, ako sa kedysi podľa pôvodnej ulice Bierutova nazývala, chodili všetky deti z okolia a v prvej polovici 80. rokov z dôvodu nedostatočnej kapacity sa učili dokonca na dve smeny.

Email na kove

Táto škola je však zaujímavá aj niečím iným – ide totiž o prvý realizovaný návrh tzv. vzorovej školy s 22 triedami, ktorú navrhli architekti Stavoprojektu Eva Grébertová a Jozef Slíž – zhodou okolností aj autori pôvodného návrhu neďalekého ihriska (v jame) na Bradáčovej. Ich typizovaná škola sa v malých obmenách uplatnila po celej Petržalke.

V závere výstavby školy bola v roku 1976 vypísaná aj koncepcia jej výtvarného dotvorenia. Uvažovalo sa o výzdobe fasády pri hlavnom vchode i čelnej steny vestibulu nad schodiskom. Na výtvarné spracovanie steny pri vstupe bol napokon oslovený akademický maliar **Ivan Vychlopen**, stenu vo vestibule mal navrhnuť akademický maliar **Michal Studený**.

Studeného dielo malo byť kompozíciou zloženou z „profilov žiakov a učiteľov v určitom rytmizovanom radení“ s uplatnením farebnosti fyzického spektra. Tieto ústredné motívy boli dokomponované kvetmi a výsekom vesmíru. Pôvodne sa uvažovalo o realizácii sklenej mozaiky, resp. využitie štukolustra (farebná leštená omietková maľba pripomínajúca mramor). Nakoniec bolo dielo s veľkosťou cca 6 x 3 metre realizované ako emailová maľba na kove. Osadili ho v roku 1978. Žiaľ, do dnešných dní sa nezachovalo. Na webovej stránke školy môžete vidieť len archívne fotografie, ktoré dokumentujú, že ešte okolo roku 2009 sa tu dielo nachádzalo. Preto a za akých okolností bolo odstránené, sa zatiaľ nepodarilo zistiť.

Návrh výtvarného diela vo vestibule od Michala Studeného. | Foto: Archív MK

Majstrovské dielo na fasáde

Popri výtvarnom dotvorení vestibulu sa realizovalo aj dozdobenie steny s rozmermi 3,6 x 5 metrov pri hlavnom vchode školy. Zrealizoval ho mimoriadne talentovaný a všestranný výtvarník **Ivan Vychlopen**, ktorý neskôr v Petržalke vytvoril aj dve dnes už neexistujúce monumentálne maľby na panelákoch – na Fedinovej a Tupolevovej. Jeho glazovaný reliéf s názvom *Detský svet* je možné, našťastie, obdivovať dodnes a je stále vo výbornom stave, aj keď je v súčasnosti trochu skrytý za vegetáciou.

Rôzne prvky, listy, kvapky, charakteristické krivky a ďalšie tvary sú tu podané typickým autorovým rukopisom, ktorého štýl je nezaameniteľný a rozpoznateľný. Celá kompozícia je zasadená do veľkej modrej plochy vytvorenej z keramických dlaždíc a najlepším spôsobom, ako si vychutnať majstrovský spôsob plastického tvarovania a farebnosti jednotlivých častí, je pozrieť si dielo zblízka. Nájdete v ňom aj signatúru autora a rok vytvorenia – 1977.

Aj pred susednou školou na Dudovej 4 sa zachovali dve zaujímavé výtvarné diela **Jána Korkoša**. Tým sa budeme spolu s ďalšími, ukrytými v budovách škôl, venovať v ďalších pokračovaniach seriálu.

Martin Kleibl

Dielo Michala Studeného vo vestibule slúžilo dlhé roky ako kulisa pre školské podujatia. | Zdroj: Kronika ZŠ Dudova 2

Realizáciu výskumu podporil z verejných zdrojov formou štipendia Fond na podporu umenia.

INZERCIA

MINISTERSTVO
PODOHOSPODARSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

DOBEHNITE AKO PRVÍ NA

DOSTIHY

05

APRÍL

20

APRÍL

www.zavodisko.sk

TURFKARTA2025

Ušetríte celosezónnou permanentkou

PAV: SMUTNÉ I HRDÉ DEJINY PETRŽALKY

V apríli prináša Petržalská akadémia vzdelávania (PAV) do Knižnice Petržalka dve zaujímavé prednášky. Prvá priblíži jednu z najhorších častí dejín tejto lokality, druhá osobnosť významného hospodára Josepha Poppera.

Na Zelený štvrtok, 29. marca 1945, týždeň pred oslobodením Bratislavy, veliteľia pracovných táborov v Petržalke zhromaždili tamojších väzňov – väčšinu predtým nemilosrdne vyvražďili – a prinútili ich pochodovať do zhruba 20 kilometrov vzdialeného Bad Deutsch Altenburgu v dnešnom Rakúsku. Tam po nich mala prísť loď a odviesť ich do koncentračného tábora v nemeckom Mauthausene.

Tragické okolnosti zrušenia pracovných táborov v Petržalke spred osemdesiatich rokov priblíži v rámci 3. ročníka Petržalskej akadémie vzdelávania PhDr. **Monika Vrzgulová, CSc.** z Ústavu etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied, spoluautorka knihy Engerau – zabudnutý príbeh Petržalky.

Janíkov dvor a dejiny Petržalky

Joseph Popper, významný bratislavský hospodár, dnes by sme povedali podnikateľ, bude témou druhej aprílovej prednášky v rámci PAV. Rodina Popperovcov je priamo spojená s územím dnešného Južného mesta a časťou

Petržalky známou ako Janíkov dvor. Pred 2. svetovou vojnou hospodárili na rozľahlých poliach na juh od vtedajšieho Prešporoku. Keď ríšska armáda tieto územia násilne zabrala, Popper bol aj s rodinou nútený emigrovať najprv do Anglicka a neskôr do Austrálie.

Životné osudy Josepha Poppera a jeho rodiny v kontexte dejín Bratislavy priblíži PhDr. **Ivan Horský**, aktívny dobrovoľník OZ Zachráňme petržalské bunkre a držiteľ titulu Osobnosť Petržalky.

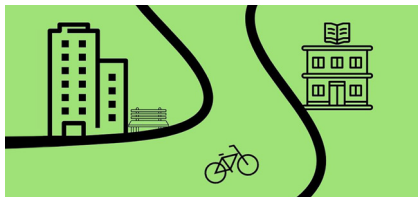
Viera Némethová
Knižnica Petržalka

KNÍŽNICA

Zabudnutý príbeh Petržalky – 80. výročie zrušenia pracovných táborov
14. apríl | 17:30 | Knižnica Prokofievova 5

Joseph Popper – Janíkov dvor a dejiny Petržalky
28. apríl | 17:30 | Knižnica Prokofievova 5

SÍDLISKOVÉ ROZPRÁVKY A POHÁDKY

Projekt **Sídliskové rozprávky a pohádky** vznikol v spolupráci Knižnice Petržalka, Kultúrnych zariadení Petržalka a Českého centra Bratislava. Jeho cieľom je vytvoriť návyk navštevovať literárne podujatia a odbúrať jazykovú bariéru medzi slovenčinou a češtinou.

Odohrávať sa bude nielen v knižniciach a domoch kultúry, ale aj v exteriéri, na rôznych miestach Petržalky s ambíciou oslovit' rodiny a priblížiť literatúru pre deti viacerými spôsobmi (autorské čítania, workshop, divadielko, zbieranie pečiatok, súťaž a pod.).

„Uvedomujeme si, že literárnych podujatí pre rodiny s deťmi nie je v našom meste a v Petržalke stále až tak veľa, ako inde v Európe,“ hovorí metodička a garantka projektu **Viera Némethová**. „Preto sme

spolu vymysleli podujatie, ktoré deti a rodičov nabáda na aktívnu účasť. Počas nebo sa budú premiestňovať na jednotlivé stanoviská, kde ich čakajú pestré možnosti ako zžiť literatúru trochu inak než len pri spoločnom večernom čítaní s mamou alebo ockom,“ vysvetľuje a dodáva: „Rodiny zároveň spoznajú miesta konania celoročných umeleckých podujatí v Petržalke, ktoré možno doteraz nenavštívili.“

Na jednotlivých stanovištiach sa deti stretnú s autorkami a autormi, pozrú si divadielko, niečo nové sa naučia na workshope, ale si aj zasúťažia. Na každom dostanú pečiatku na mapu podujatia, ktorú pripravila ilustrátorka **Hedviga Gutierrez**.

Rebeka Ősziová
Knižnica Petržalka

26. apríl | 14:00 - 17:00
Knižnica Prokofievova 5
Knižnica Vyšehradská 27
Klubovňa aktívnych seniorov
DK Zrkadlový háj
DK Lúky

Knižnica Vavilovova 26

Klub pod terasou

13. 03. - 13. 05. 2025

Výstava
Franz Kafka
1883 - 1924

ČESKÉ CENTRUM
BRATISLAVA

Knižnica
PETRŽALKA

KULTÚRNE ZARIADENIA PETRŽALKY

f kulturavpetrzalke

@ kultura_v_petrzalke

www.kulturavpetrzalke.sk

APRÍL 2025

DOM KULTÚRY ZRKADLOVÝ HÁJ

so 12.04. | 20:00 | 25 - 40 €

MARTIN GEIŠBERG

& RICHARD AUTNER BAND

špeciálny dvojkonzert v Petržalke!

ne 13.04. | 10:00 | 7 €

ROZPRÁVKOVÁ NEDELA

KRÁLIKY Z KLOBÚKA

účinkuje Divadlo z Klobúka

ut 15.04. | 15:00 - 20:00 | 4 €

NESTARNÚCE MELÓDIE

tanečno-zábavné populudnie

so skupinou ŠUBINOVCÍ

str 16.04. | 16:00 - 20:00 | vstup voľný

SPOLOČENSKÉ HRY

príd si zahrať spoločenské hry

st 23.04. | 19:00 | 28 €

KLENOTY ČESKEJ KOMÉDIE:

CO TO PÍŠEŠ, MILÁČKU

francúzska divadelná komédia

pia 25.04. | 20:00 | 12 - 20 €

VENTOLIN (KRST) + MIDI LIDI

Bratislavský krst nového albumu

ut 29.04. | 19:30 | 12 - 17 €

KRST NEHA! SVETU

Neha! krstí svoj debutový album

P R I P R A V U J E M E

št 01.05. | 10:00 - 19:00

NÁMESTIE REPUBLIKY | vstup voľný

PETRŽALSKÝ MAJALES

Polemic, Basawell, Alan Murin, FS Podpoľanec

z Detvy, kultúrny program, stávanie mája

pia 02.05. | 20:00 | 15 - 20 €

PUDING PANI ELVISOVEJ + SJU / AHOJ TOUR

vizuálna show, koncert plný hravej elektroniky, tanečných rytmov, punkovej energie a slovných hračiek

pia 16.05. | 19:00 | 10/ 15 €

MESTSKÉ DIVADLO ŽILINA: STATUS QUO

21. ročník festivalu súčasnej drámy

Nová dráma/New Drama

št 22.05. | 20:00 | 4/ 10 €

JAM SESSION VOL. 2

360° pódium, improvizácia

pod vedením Mattia Mullera

so 24.05. | 19:00 | 10/ 12 €

PET JAZZ 2025

31. ročník druhého najstaršieho jazzového festivalu na Slovensku

pia 04.07. | 19:00 | 15 €

ZOSTALO TO V NÁS

folklórny súbor Vychodna Slovak Dancers

z Kanady - program pri príležitosti 40. výročia

DOČASNÝ KULTÚRNY PRIESTOR

pia 25.04. - 18.05.

JURAJ BARTOŠ: PETRŽALKA

Výstava fotografií Juraja Bartoša z Petržalky

v rokoch 1977 - 2004, prezentácia knihy

pia 25.04. | 18:00

vernisaž a krst knihy

dkp

u. fond na podporu umenia

DOM KULTÚRY LÚKY

št 03.04. | 18:00 | 15 €

TVORIVÝ BABINEC S MARTINKOU

tvorivý večer s M. KAZDOVOU

zdobené veľkonočné vajíčko

rezervácie na dkl@kzp.sk

pia 04.04. | 18:00 | 10 €

MUZIKOTERAPIA 2025

platforma pre stretnutie muzikoterapeutov

st 09.04. | 19:00 | 10 €

STRETNEME SA V PARÍŽI

komédia, ktorá pobaví nielen ženy

DIVADLO TANDEM

št 10.04. | 18:00 | 15 €

LADIES ART

VÝTVARNÝ VEČER S MONIKOU

ornament v umení a architektúre, štylizovaná kresba

rezervácie na dkl@kzp.sk

pia 11.04. | 19:00 | 11/ 13 €

NAJ CI JE ŽEM PLOCHA, GAZDO!

komedija o najplaňejšom a najspríchejšom gazdovi...

Divadla KLUD Kladzany

št 24.04. | 18:00 | 10/ 5 €

VEĽKONOČNÁ BUBNOVAČKA

ORCHESTRA S RYTMIKA.SK

spoločná interaktívna bubnovačka pre všetkých

pia 25.04. | 16:00 - 20:00 | 4 €

ČAJ O ŠTVRTEJ

so skupinou ŠUBINOVCÍ

pia 25.04. | 19:00 | 10 €

RANDE PRE ŠIESTICH

činohra, charakterová komédia

DIVADLO TANDEM

so 26.04. | 14:00 - 17:00 | vstup voľný

DK Lúky, DK Zrkadlový háj,

Dočasný kultúrny priestor,

Detské ihrisko pred knižnicou Vyšehradská,

Klubovňa aktívnych seniorov Osuského 8,

Knižnica Petržalka:

Prokofievova 5 a Vyšehradská 27

SÍDLISKOVÉ ROZPRÁVKY A POHÁDKY

Zastavte sa na našich stanoviskách a zažite literatúru

dvojazyčne. Podujatie pre rodiny s deťmi, ktoré

buduje vzťah ku knihám. Autoské čítania, divadielka,

dielničky. Navštív všetky a získaj odmenu!

so 26.04. | 10:00 - 18:00 | vstup voľný

DETSKÝ DEŇ ZEME NA LÚKACH

rodinná sobota plná hudby a farieb

pri príležitosti Dňa Zeme

17:30 vystúpenie Huga Snička

ne 27.04. | 10:00 | 5 €

ROZPRÁVKOVÁ NEDELA

JANKO HRAŠKO

divadelné predstavenie pre deti

účinkuje Divadlo OSKAR

st 02.,09.,16.,23.,30.04. | 9:30 | 4 €

ZDRAVÝ CHRÁT

st 02.,09.,16.,23.,30.04. | 17:30 | 4 €

HAPPY DANCE KIDS

št 03., 10., 17., 24.04. | 17:00 | 4 €

ZDRAVOTNÉ CVIČENIE

št 17., 24.04. | 18:00 - 20:00 | 20 €

KERAMICKÝ WORKSHOP

rezervácie na dkl@kzp.sk

št 03., 10., 17., 24.04. | 19:00 | 4 €

LATINO ZUMBA

ne 06., 13., 27.04.

15:00 - 18:00 | 4 €/ osoba / hodina

STOLNÝ TENIS PRE VEREJNOSŤ

po 07., 14., 28.04.

8:00 - 12:00 | 2 €/ osoba / hodina

RAKETOVÍ SENIORI

po 07., 14., 28.04. | 9:30

3 € rodič + dieťa/ 4 € rodič + 2 deti

ČARBANICKY

výtvarný ateliér s herňou v sprievode rodiča

po 07., 14., 28.04. | 19:00 | 4 €

SVET ZDRAVIA - JOGA

P R I P R A V U J E M E

ne 11.05. | 18:00 | 20 €

KAROL CSINO SPIEVA MAMÁM DUCHOŇA

výnimočný koncert ku dňu matiek

CC CENTRUM

st 02., 09., 16., 23., 30.04. | 09:00

st 02., 09., 16., 23., 30.04. | 10:00 2 €

CVIČENIE PRE PETRŽALSKÉ SENIORKY I. a II.

st 02., 09., 23., 30.04.

po 07., 14.04. | 14:15 a 15:00 | 2 €

LAHKOSŤ A LADNOSŤ NA TANEČNOM PARKETE

workshop spoločenského tanca pre seniorov

po 07., 14., 28.04. | 09:00 | 2 €

po 07., 14., 28.04. | 10:00 | 2 €

CVIČENIE PRE PETRŽALSKÉ SENIORKY III. a IV.

št 10.04. | 17:00 | 25 €

v cene materiál a malé občerstvenie

VEĽKONOČNÉ VAJÍČKA

kreatívny workshop suchého plstenia, zameraný

na tvorbu originálnych veľkonočných dekorácií,

s lektorkou Galynkou FUSEKOVOU

ne 13.04. | 10:00 - 18:00 | vstup voľný

VEĽKONOČNÁ PETRŽALKA

Veľkonočný komunitný jarmok s kreatívnymi aktivitami pre rodiny s deťmi, kultúrny program

st 16. - 30.04. | 10:00 - 18:00 | vstup voľný

MÁGIA FARBIEB

otvorenie výstavy výtvarných prác klientov

Domova sociálnych služieb pre deti

a dospelých KAMPINO

st 16.04. | 18:00 | 4/ 2 €

CESTOVATEĽSKÝ KLUB

ČAROVNÁ KOLUMBIA

foto-projekcia a prednáška cestovateľky

Milady/Mili/Konečnej

št 24.04. | 17:00 | 4/ 2 €

ZLATÉ TELEVIŽNÉ NÁVRATY

host: Marcela LAIFEROVÁ

moderuje: Anica Škodová

zmena programu vyhradená

TANEC MEDZI BRÁNKAMI

Divoké rieky jazdia aj dámy po sedemdesiatke.

Do oddielu berú deti od ôsmich rokov, no s vodáctvom sa dá pokojne začať aj neskôr. | Foto: Archív J. P.

Voda je jej vášňou. Už ako malá s kamarátmi brázdievala Chorvátske rameno na improvizovanom plavidle vyrobenom z drevených paliet obložených polystyrénom. V štrnástich začala v Karloveskej zátoke s vodným slalomom, a hoci neskôr presedlala na rafting – s partáčkami už tridsať rokov zbierajú medaily na európskych aj svetových šampionátoch – lodenici ostala verná dodnes. „V mnohom ma ovplyvnila,

tak jej to chcem vrátiť“, hovorí predsedníčka oddielu vodného zjazdu a slalomu Športového klubu polície Bratislava, petržalská rodáčka **Júlia Pavelková**.

Vodácke nádeje

Oddiel vznikol v roku 2000, po „zlatom“ návrate súrodencov **Hochschornerovcov** z olympiády v Sydney. Dnes jeho základňu tvorí osem trénerov a šesť desiatok členov od 8 do 25 rokov. „Medzi

vodákmi v rámci Slovenska patríme medzi dva najväčšie oddiely. Prvý je v Liptovskom Mikuláši, druhý sme my“, hovorí Pavelková.

Hoci aktuálne sa najviac hrdia dvojnásobným olympijským medailistom **Matejom Beňušom**, v tíme im vyrastá viacero pretekárov, ktorí by ho mohli nasledovať. „Medzi najúspešnejších patria juniorskí reprezentanti, vodní slalomári **Dominik Egyházy, Emka Luknárová a Sandra Krutá** – dúfame, že tento rok zabojuje

o reprezentáciu aj Hanka Danišová. Ďalej sú to súrodenci Ševčíkovci, Martin Kindl, Braňo Čársky, Matej Radovič a synovec Hochschornerovcov Adam Rašek,“ vymenúva vodácke nádeje Pavelková.

Jazdia až do sedemdesiatky

Do oddielu berú deti od ôsmich rokov, no podľa Pavelkovej sa dá s vodáctvom pokojne začať aj neskôr. „Vodáctvo je v tomto smere, povedala by som, milosrdné, lebo ak majú deti základy z iného športu – z gymnastiky, plávania, dokonca máme aj hádzanárov – veľmi rýchlo sa naučia pádlovať“, hovorí. Na druhej strane, na vode sa dá vydržať do úctyhodného veku. „Mám kamarátov, ktorí splávajú rieky aj 65-roční. Napríklad Jana Beňušová či Gabika Hochschornerová sú už dámy vo veku sedemdesiat rokov a stále jazdia divoké rieky“, prekvapuje Pavelková.

Počet tréningov sa líši podľa veku. Tí najmenší trénujú dva-tri-krát do týždňa, pätnásť-roční už takmer denne. Keď sa nedá ísť na vodu, makajú v posilňovni alebo na plavárni.

Najmenšie deti, 8- až 10-ročné, začínajú na Karloveskom ramene, keď naberú skúsenosti na menej divokej vode, postupne sa presunú na umelý kanál do Čunova. „Tento rok ho spustili v marci, zvyčajne tam končíme v polovici novembra. Preto v zime tí lepší

INZERCIA

P E T R Ž A L S K Ý

Majáles

Š T V R T O K 1. M Á J
N Á M E S T I E R E P U B L I K Y

pretekári trénujú v destináciách, kde je teplejšie – na Réunione alebo v Thajsku. Keď je menej peniažkov, chodíme do Prahy,“ približuje Pavelková.

Mimochodom, aj keď má Slovensko veľké množstvo riek, väčšina z nich je na vodácke tréningy nevhodná. „To je aj jedna z našich hlavných nevýhod oproti Čechom, Francúzom či Slovincom, ktorí sú vo vodnom slalome a zjazde špičkou. My máme v podstate iba dva kanály s divokou vodou, Liptovský Mikuláš a Čunovo,“ vysvetľuje.

Klišé neplatí

Až po starších žiakov, občas ešte aj dorastencov, súťažia v oboch disciplínach – v slalome aj zjazde. Neskôr sa však tí lepší sústredia už len na slalom. „Zjazd nie je olympijský šport. Sú tam svetové poháre, európsky aj svetový šampionát, ale olympiáda nie, čiže tým pádom je aj menej podporovaný, menej o ňom počuť – a nie je taký vychytený,“ vysvetľuje Pavelková a dodáva: „Medzi rýchlostnými kanoistami a vodnými slalomármi je povahový rozdiel. Rýchlostní sú viac uprataní, slalomári zasa skôr divočáci,“ smeje sa.

Klišé hovorí, že vodák je ramenatý svalnák. Je to však naozaj tak? „Keďže vodáci veľmi využívajú ruky, určite ich musia mať silné. No máme v oddiele chlapca, ktorý bol majster Slovenska v lezení na stene. Nie je žiadna väzba, ale je mrštný a ohybný, takže určite to nie je pravidlom,“ smeje sa Pavelková a dodáva, že aj keď majú prevahu chlapcov, v každej tréningovej skupine sa nájdu dve-tri dievčatá. „Veľmi dobre si rozumejú, často sú práve dievčatá tí ľahší. V niektorých kategóriách sú si aj výkonnosťe

rovní, pri tých 13-14-ročných vidím, že sa chlapci ešte s nimi porovnávajú a sú radi, keď ich porazia, ale potom neskôr je už fyziologicky dané, že sú silnejší. No dievčatá zase jazdia inak, sú mršnejšie.“

Strážia si hmotnosť – seba aj lodi

Kým fyzické predpoklady dostanú deti do vienkia od rodičov, vybavenie im poskytuje – aspoň na začiatku – oddiel. „Dostanú od nás kajaky, pádla, vesty, prilby. Isteže, tie naše veci sú už trochu opotrebované,

dosiahnu reprezentačnú úroveň a spĺňajú kritériá Športového centra polície, môžu mať materiálne zabezpečenie a podporu. A veľakrát sa tiež stane, že reprezentanti prídu s plnými taškami a povedia: rozdajte deťom, už mi to je malé, alebo – dostal som nové vybavenie.“

„Základné“ lode sú zo sklo-textilu, tie najlepšie – pretekárske – z karbónu. Zaujímavosťou je, že pred aj po pretekoch sa väžia – a musia mať najmenej osem kilogramov. „Aby neboli ľahšie, než majú byť, dovažujú sa. Závažia sa dávajú pod

Dobrá partia je podľa Pavelkovej jeden z dôležitých dôvodov, prečo sa deti dajú na šport. | Foto: Archív J. P.

no stále sa snažíme získať financie cez granty, aby sme mohli výbavu obnoviť. Napríklad vlani sme cez Dunajský fond dostali peniaze na kajaky. Časť sme doplatili z vlastného rozpočtu, aby sme mohli kúpiť kvalitnejšie,“ vraví Pavelková.

Oddielové lode využívajú deti do žiackych kategórií. Ak sa chcú tí starší niekam posunúť, musia investovať do vlastných. „Lodí stojí zhruba okolo 2 000 eur. Ale ak pretekári

sedajú, sú to také malé pliešky, a pridávajú sa po pár gramoch,“ približuje Pavelková.

Apropo, gramy. Musia si vodáci strážiť líniu, aby sa nasúkali do malého otvoru lode? „Lode sú od veľkosti XS až po XL,“ smeje sa Pavelková.

Plávať nohami napred

Ako všetky športy, aj tie vodné sa postupne prispôbujú tak, aby boli pre divákov atraktívnejšie.

Vlani sa na olympiáde v Paríži premiérovou predstavil cross, ktorý skúšajú už aj vodáci v ŠKP. „Zatiaľ čo v zabranení sú už špecialisti vyslovene na cross, u nás bo zatiaľ jazdia väčšinou slalomári. Je to ale paradox, pretože slalomár je naučený tancovať medzi brámkami, jazdiť jemne s nájazdami – a cross, to je tvrdý boj, dochádza tam k súbojom, lámu sa aj pádla,“ vysvetľuje Pavelková.

Pri vodnom slalome a zjazde sa síce pádlo zlomí zriedka, no predsa len, sú to športy na vode, a tá vie byť zradná. „Všetky naše deti vedia plávať, učíme ich to,“ zdôrazňuje Pavelková. „Samozrejme, že sa občas prevrátia, ale majú vesty, hádzacie laná, prilby...“ Pre tie, ktoré ešte nezvládli eskimácky obrat (horizontálne pretočenie lode) musia tréneri – chtiac, nechtiac – skočiť. „Ale nielen po deti, ale aj po lode,“ smeje sa Pavelková. Mimochodom, vedeli ste, že v divokej vode treba vždy plávať nohami napred, teda na chrbte? Ak by ste totiž plávali „klasicky“, môžete si udrieť hlavu a v najhoršom prípade aj upadnúť do bezvedomia.

Ako za starých čias

„Šport bolí, je to drina, nie každému sa to chce robiť,“ hovorí Pavelková. No jedným dychom dodáva, že v lodenici sa snažia s deťmi pracovať tak, aby mali zo športu radosť a zábavu. „Vytvorili sme im tam zázemie, pingpongový stôl, posilňovne, stretávajú sa aj mimo tréningov. Keď majú čas, skáču z pontónu, alebo sa plavia na dreve po Dunaji – tak, ako sme to kedysi robili my. Skrátka vládne tam ozajstný klubový život,“ uzatvára Pavelková.

Martina Štefániková

INZERCIA

Prízemie plné nákupov

PETRZALSKÁ TRŽNICA

Navštívte nás v našej Petržalskej tržnici každý deň

od 7.00 do 21.00 hod.

Bratská 3, 851 01 Bratislava
www.petrzalskatrznica.sk

